

H: Integrations- och migrationspolitik

Innehåll:

Egenmakt för ett öppet samhälle – mottagande och arbete	
Integrationspolitiska programgruppens förslag.....	227
Motioner.....	230
Tiden innan uppehållstillstånd	230
Integration som samhällskontrakt	232
Företagsamhet, förortsutveckling samt övrig integrationspolitik.....	236
Migrationspolitik	239
Partistyrelsens yttrande.....	241
Tiden innan uppehållstillstånd	241
Integration som samhällskontrakt	243
Företagsamhet, förortsutveckling samt övrig integrationspolitik.....	245
Migrationspolitik	248

Egenmakt för ett öppet samhälle – mottagande och arbete integrationspolitiska programgruppens förslag

Tiden innan uppehållstillstånd

1. Mottagande av asylsökande separeras från Migrationsverket

Migrationsverket bör koncentrera sig på det som borde vara kärnverksamheten, prövning av asylärenden och andra tillståndsärenden. Den organiserade verksamhet som asylsökande ska delta i under tiden de väntar på beslut bör öppnas upp för fler aktörer som t.ex. kommuner, ideella organisationer, stiftelser, personalkooperativ och företag.

2. Migrationsdomstolarna ska utse offentligt biträde

Det är en orimlig princip att, som i dag, Migrationsverket utser och fattar beslut om offentligt biträde för den asylsökande. Då Migrationsverket utgör första instans och är part i målet bör de inte utse sin motpart. Migrationsdomstolarna bör utse asylsökandes offentliga biträde vilket skulle öka rättssäkerheten och transparensen.

3. Hembesök för hälsoundersökningar av nyanlända

Allt för få asylsökande genomgår den hälsoundersökning som erbjuds. För att tidigt identifiera eventuella vårdbehov behöver nya sätt prövas för sjukvårdens kontakter med nyanlända. Att erbjuda nyanlända som beviljats uppehållstillstånd hembesök av sjukvårdspersonal är ett bra alternativ till dagens system.

4. Vård till gömda

Även den som lever gömd har rätt till vård. Alla människor ska behandlas utifrån grundläggande humana värderingar om mänskliga rättigheter. Så länge vi har en reglerad invandring ligger det i sakens natur att också arbeta för att verkställa de beslut som fattas i asylärenden. Denna hållning kan, enligt vårt förmenande, kombineras med mänskligt ansvar, sunt förnuft och humanitet. Folkpartiet föreslår att gömda ska ha tillgång till vård på samma villkor som asylsökande i dag har.

5. Gör vården till en skyddad zon även för gömda

Gömda som är i akut behov av vård ska inte behöva vara rädda för att anmälas till polisen eller för att information förs vidare till andra myndigheter. För att rätten till vård inte bara ska vara teoretisk krävs att människor känner sig trygga med att kontakta sjukvården.

Introduktionen – en avgörande tid

6. Etableringssamtal för rationella beslut vid bosättning införs nationellt

Nyanländas introduktion ska påbörjas så snabbt som möjligt efter det att uppehållstillstånd har beviljats. Därför bör Arbetsförmedlingen hålla etableringssamtal med den nyanlända så snart som möjligt. Samtalet ska innehålla en diskussion om lämplig bosättningsregion och kommun. Utgångs-

punkten är att på ett bättre sätt än vad som sker i dag matcha individens kompetens och bakgrund med en lämplig kommunplacering. Folkpartiet föreslår att verksamheten införs på nationell nivå i och med att reformen av nyanländas etablering träder i kraft.

7. Gör sfi till en renodlad introduktionskurs

Med dagens regler är det möjligt för kommunerna att använda sfi som en form av förvaringsplats år efter år i stället för att se till individens bästa ur ett integrationsperspektiv. För många nyanlända invandrare fördröjs inträdet på arbetsmarknaden på grund av att deras studier i svenska tar för lång tid eller avbryts i förtid. En flykting eller invandrare ska framöver ha en begränsad tid om till exempel tre sammanhängande kalenderår för att slutföra sfi.

8. Medborgarskap för ett öppet samhälle

Vi föreslår att en medborgarkurs införs. Medborgarkursen ska inte bli en formalitet utan bör vara en mer djupgående introduktion till det svenska samhället. Alla som flyttar till Sverige i vuxen ålder ska inbjudas till denna utbildning. För den som ansöker om svenskt medborgarskap ska det i princip vara ett krav att ha genomgått denna medborgarkurs. En ny form av medborgarceremoni införs. En del bör vara att man bekräftar att man tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har och att man avser att delta i samhället och efterleva gällande lagar och regler. Prövningen för medborgarskap bör göras mer individuell och inte utgå från olika tidsgränser.

Jämställdhet i globaliseringens tid

9. Mångfald – men inte utan jämställdhet

Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära att kvinnor förtrycks. Vi avvisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon kränks, oavsett av vem.

10. Kriminalisera medhjälp till barnäktenskap

Kriminalisera medhjälp till barnäktenskap som ingås mellan personer upp till 18 års ålder. I dag föreskrivs inte någon specifik påföljd för de vuxna som arrangerar eller på något sätt medverkar till att barnäktenskap ingås.

11. Gör tvångsäktenskap till ett eget brott

Tvång kopplat till äktenskap kan i dag falla under brottsbalkens mer allmänna olaga hot eller tvång. Frågan om stärkt lagstiftning för skydd mot tvångsäktenskap bör utredas vidare för att se över möjligheterna att göra detta till ett eget brott.

Ett företagsammare Sverige

12. Lokala mikrokreditgivningskontor i utanförskapsområdena införs

Lönearbete är inte enda sättet att försörja sig på. Eget företagande ska vara ett lika naturligt alternativ. Kontoren ska

skapas genom avtal med privata kreditgivare för att förmedla de ekonomiska resurserna som behövs för att mobilisera de krafter som inifrån kan bryta utanförskapet. Räntan ska vara marknadsmässig men lånet ges utan säkerhet och underkastas en strikt bedömning av möjligheterna att återbetala det lånade kapitalet.

13. Företagsänglar bidrar med kompetens

Genom att knyta personer med näringslivskunskaper till företagande i utanförskapsområden kan annars svårkomliga kunskaper och kontakter i den svenska näringslivsmiljön förmedlas. Företagsänglarna ska knytas till projektet genom en ersättning som är baserad på hur det nystartade företaget klarar sig.

Arbete är nyckeln till integration

14. Omstartsaktivitet för arbetslösa som får ekonomiskt bistånd

En omstartsaktivitet som innebär en förändring av socialtjänstlagen införs. Vi föreslår att det i socialtjänstlagen skrivs in att kommunerna ska erbjuda socialbidragstagare aktivitet som omfattar minst halvtid fem dagar i veckan. Deltagande ska vara ett krav för att få socialbidrag för personer som står till arbetsmarknadens förfogande. Aktiviteterna ska utgå från en individuell plan för hur personen så snabbt som möjligt kan etablera sig på arbetsmarknaden. Det kan handla om exempelvis utbildning, praktik eller organiserad jobbsökning.

15. Stimulansersättning till kommunerna för omstartsaktiviteten införs

Initialt kommer ersättningen att täcka omkostnader som uppkommer vid inrättandet av en omstartsgaranti. Incitamentet för kommunen blir att de får behålla 20 procent av eventuell vinst, resterande del går tillbaka och återinvesteras i omstartsgarantin.

16. Språkkunskap som kompetens

Folkpartiet är det parti som kanske tydligast försvarar svenska språket som vårt gemensamma kommunikationsredskap i Sverige, men vi är också tydliga med att andra språkkunskaper är omistliga i många sammanhang. Språkkunskaper i andra språk än svenska ska i princip alltid anges som en merit.

17. 50–50-satsning för breddad rekrytering av chefer

Vi föreslår en ”50–50-satsning” där 50 miljoner kronor satsas på ett pilotprojekt för metodutveckling och breddad chefsrekrytering i 50 myndigheter, landsting och kommuner.

18. Bryt upp de offentliga monopolen

Folkpartiets politik för att bryta upp de offentliga monopolen är generell, men stärker också integrationen eftersom den berör många yrkesgrupper där andelen utlandsfödda är särskilt hög

19. En högskola för ökad kunskap om migration och integration

Kunskapen om migranternas kulturella och sociala bakgrund är ett okänt kapitel för många. Likaså kunskapen om migrationens betydelse för Sveriges utveckling och som del av

den svenska historien. Inom såväl privat som offentlig sektor är behovet av utbildning och kunskap om migration och integration viktig för att bättre kunna möta den mångfald vi möter i vår dagliga verksamhet. En högskola för migration och integration bildas, ett av högskolans primära mål ska vara att skraddarsy utbildningar för relevanta yrkesgrupper så som tjänstemän inom socialförvaltning, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvård, polisen och Migrationsverket.

20. Lokala integrationscentrum bildas

Det behövs mötesplatser för att främja integrationen. Vi föreslår att lokala integrationscentrum bildas som ska drivas av det civila samhället och delvis finansieras av staten. Verksamheten utformas efter de behov som finns i området med fokus på att vara en mötesplats där idéer kan förverkligas och projekt konkretiseras.

21. Anonymiserade jobbsökningar

Arbetet med anonymiserade jobbsökningar bör fortsätta med ytterligare projekt och utvärdering. De försök som gjorts har inte givit ett entydigt svar, men till viss del positivt vad gäller kallande till intervju. Det är viktigt att ytterligare fastsätta om metoden är en framkomlig väg för att minska diskrimineringen på arbetsmarknaden.

22. Slopa krav på medborgarskap för vissa tjänster

Det är av stor principiell vikt att staten agerar så att medborgarskap inte krävs annat än när det är absolut nödvändigt. Vi vill därför att medborgarskapsreglerna vid offentliga uppdrag ses över.

Förortslyft

23. Möjliggör ett helhetsperspektiv utifrån sociala kostnader i svensk stadsbyggnad

Frågor om fysisk planering och stadsutveckling respektive boendesegregation och integration hanteras ofta på olika ställen och av olika personer. Redan fastlagda strukturer ifrågasätts inte och enskilda byggnader byggs utifrån alltför kortsiktiga ekonomiska intressen där det finns plats.

24. Bygg ihop och förtäta förorter

Många förorter är ofta byggda med likriktad stil och storlek. Områden som Rosengård i Malmö och Hovsjö i Södertälje är talande exempel på fortliknande områden, isolerade med få in- och utvägar. Genom att sammankoppla förorter med varandra och förtäta med varierande byggnader skapar vi bostadsområden som inte isolerar och segregerar utan öppnar upp och integrerar.

25. Möjliggör blandning av lokaler och bostäder

För att öka den sociala rörligheten och integrationen måste upplåtelseformerna var mer blandade på fler platser än i dag. Det ska ske genom bättre planering i framtida byggnation. Men vi anser också att ombildningar av redan existerande bostäder till upplåtelseformer med eget ägande är nödvändiga i utvecklingsområden.

26. Satsa på det offentliga rummet i utanförskapsområden

Det offentliga rummet är en viktig plats där möten med människor utöver den självvalda miljön uppstår. Attraktiva offent-

liga rum, såsom torg och parker, kan höja hela bostadsområdet och göra skillnaden mellan att anses vara ett nedgånget bostadsområde eller att vara ett bostadsområde blanda alla andra.

27. Riv delar av stadsdelar

Allt är inte värt att bevara! Vi vill därför öppna upp för att vissa områden eller delar av områden kan behöva rivas för att mer blandad bebyggelse ska kunna uppföras. För att verkligen vända den sociala sammansättningen i vissa förorter krävs mer än bara marginella förändringar med någon bostadslänga med villor eller enskilda ombildningar.

28. Statligt garantilån på 20 miljarder för upprustning av bostäder

Många av miljonprogrammen är eftersatta och i stort behov av upprustning. Ansvaret för upprustningen ligger i första hand på fastighetsägaren, men vi föreslår ett system som ökar möjligheten att ta detta ansvar. Vi föreslår att inom en ram på 20 miljarder kronor garantera upprustningslån. Garantiavgiften för lånen ska kunna subventioneras med upp till en halv miljard kronor, inom områden med djupt utanförskap.

29. Tvångsförvalta hyresfastigheter som inte har en acceptabel boendemiljö

Vi föreslår att kraven för förvaltningsåläggande och tvångsförvaltning sänks. Vi föreslår även att en ytterligare möjlighet införs där hyresnämnden kan ålägga fastighetsägaren att inom en viss tidsram utföra eftersatt underhåll av fastigheten.

Religiösa friskolor och det öppna samhället

30. Inspektion och tillsyn av friskolor

De inspektioner som Skolverket utför av friskolor är i dag utannonserade i förväg. Detta innebär naturligtvis en risk för att eventuella missförhållanden på skolan kan undanhållas inspektörerna. Det bör göras även oannonserade inspektioner. När beslut om att dra in tillståndet för en friskola fattas måste den rättsliga processen gå betydligt snabbare än i dag.

31. Slopa möjlighet till dispens från obligatorisk undervisning

Skolan ska i dialog med föräldrar ha en skyldighet att hitta lösningar så att alla barn får rätt till de obligatoriska undervisningsmomenten. Det finns exempel på skolor som lyckats väl med detta. Slopan det av dispenser skickar en tydlig signal till samtliga skolledningar att de behöver hitta lösningar som tillgodoser alla barns rätt till undervisning enligt läroplanen. Befrielse från obligatoriska undervisningsmoment får inte vara lösningen.

H: Integrations- och migrationspolitik

Motioner

Tiden innan uppehållstillstånd

H1. Fri vård till papperslösa

Motionärer: Mats Persson, Lund, Gilbert Tribo, Kristianstad

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** akut och annan omedelbart nödvändig vård ska ges till alla som vistas i Sverige och att staten åtar sig det ekonomiska ansvaret för att denna etiska princip upprätthålls
2. **att** sjukvårdspersonal får särskild utbildning om asylsökandes situation och sjukvårdsbehov och att staten åtar sig det ekonomiska ansvaret för att utbildningen kan genomföras
3. **att** papperslösa och asylsökande ska uppleva den svenska sjukvården som en trygg plats och att det därför ska vara förbjudet för sjukvårdspersonalen att kontakta polis eller annan myndighet

Enligt hälso- och sjukvårdslagen har alla personer som vistas i Sverige rätt till akut och omedelbar vård som inte kan anstå. Men gömda flyktingar, barn undantagna, omfattas inte av någon statlig ersättning utan är i stället tvingade att betala vården med egna pengar.

Det betyder ofta att gömda flyktingar inte får någon vård alls eftersom de som regel saknar egen betalningsförmåga. Men det betyder också något mycket mer, nämligen att vi i dag har ett samhälle där plånboken ibland avgör vem som får sjukvård.

Ett sådant förhållningssätt strider mot viktiga humanitära principer och ställer samtidigt sjukvårdspersonal inför svåra etiska dilemman. Ska en sjuksyster – som är utbildad för att ge bästa möjliga vård – behöva ta på sig rollen som kreditbedömare och avgöra om en person har tillräckligt med pengar för att få hjälp?

Det finns gott om nedslående exempel på hur enskilda individer farit illa i den här sortens möten med sjukvården. Röda korset har till exempel rapporterat om hur en person med diffusa trötthetssymtom inte haft rätt till akut vård för att senare tvingas återkomma med en långt utvecklad tumör. Andra har nekats vård för blindtarmsinflammation och senare kommit tillbaka med livshotande tillstånd.

Det nuvarande regelverket innebär dessutom att gömda människor, som trots allt har fått vård, tvingats gått hem med svidande sjukhusräkningar på ibland hundratusentals kronor.

Detta är en ohållbar situation både för de asylsökande och sjukvårdspersonal i våra regioner och landsting. Det är hög tid för en mer human syn på vården för gömda flyktingar i Sverige. I Region Skåne har Folkpartiet medverkat till en att är det medicinska behovet, inte den enskildes ekonomi, som ska avgöra om en gömd flykting ska få vård.

Detta är en grundläggande princip som tydligt avspeglar vår strävan efter ett solidariskt samhälle där man i första hand ser till den enskilda människan och hennes behov. Yttre attribut som hudfärg, nationalitet eller – som i det aktuella fallet – en persons betalningsförmåga – ska aldrig vara skäl för att neka någon sjukvård.

H2. Barn i asylprocessen

Motionärer: Adam Cwejman, Göteborg, Lars-Johan Edström, Uppsala, Linda Nordlund, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** ett nytt stycke införs under rubriken "Samhällets ansvar för barn i utsatta situationer" med lydelsen: "Skydda asylsökande barn. Barn har inte sällan egna asylskäl och det som UNHCR kallar 'barnrelaterad förföljelse' måste få större plats i asylprocessen. Barn ska prövas utifrån de egna asylskälen snarare än som en del av en familj och ska i fall då det anses rimligt få ett eget ombud. Förvarsplacering av barn ska inte förekomma. Dessutom måste ensamkommande barns rättigheter värnas särskilt. Praxis för ensamkommande barn behöver göras mer generös och system med åldersbestämning genom röntgen av ben och tänder, som är långt ifrån vetenskapligt, ska inte få användas."

Vid tvivel om barnets ålder ska den asylsökande bedömas som barn.

Under den tidigare borgerliga regeringen beviljades en amnesti för flyktingfamiljer med barn. Folkpartiet tillsammans med övriga borgerliga företrädare ansåg då att ett barn som bott ett par år i Sverige skulle få fortsatt rätt till den tryggheten, enbart på grund av sin anknytning till skola, vänner och det liv som har skapats här. I dag, ett decennium senare, utvisar vi apatiska flyktingbarn, inte minst under 2009. Det är inte barnens behov som förändrats – det är samhällsklimatet.

Ett perspektiv som saknas i barnrapporten är de asylsökande barnen som är mycket utsatta. Trots att det är fastslaget att barns behov ska prövas i asylprocessen väger detta mycket lätt mot Sverige behov av reglerad invandring, och det är mycket sällan barnens behov påverkar beslutet. Barnens egna asylskäl, exempelvis sexuellt utnyttjande eller en bakgrund som barnsoldat, utforskas sällan. Därtill bör Folkpartiet ta avstånd från att vi i dag fängslar barn inför utvisningar, dvs. sätter dem inlåsta i förvar. Vår rätt att frihetsberöva brottslingar ger oss inte rätt att frihetsberöva asylsökande barn.

De ensamkommande flyktingbarnen är en historia för sig. Vi kan inte acceptera en hårdnande praxis för ensamkommande barn, så som vi sett ett par år på 2000-talet, speciellt inte när vi ser en ökning av sökande. Folkpartiet bör också ta avstånd från det mycket rättsosäkra sättet att åldersbestämma barn, som allt som oftast utfaller till barnets nackdel. System med åldersbestämning, genom röntgen av ben och tänder, är långt ifrån vetenskapligt och alltför godtyckligt. Det är också vanligt att Migrationsverket lutar på andrahandskällor om barnets ålder, ex har det flera gånger förekommit att Migrationsverket godtagit en åldersbestämning i ett pass som redan avfärdats som falskt. Barn får ofta pass som visar att de är äldre, helst myndiga, för att ta sig till EU och det är orimligt att anse att det falska passet ska innehålla vissa riktiga uppgifter. Ett rättssäkrare system måste tas fram eftersom barnets rättigheter är starkare än den vuxnes. (Som en parentes kan nämnas att åldern fastställs genom en tjänsteanteckning

hos Migrationsverket, vilken därmed inte är möjlig att överklaga, trots att det får avgörande betydelse för beslutet.)

H3. Mer om mottagandeprocessen

Motionärer: Adam Cwejman, Göteborg, Lars-Johan Edström, Uppsala, Linda Nordlund, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** följande punkt läggs till efter punkt 2: **"Korta asyltiden.** En asylprövning ska ta max 6 månader, därefter beviljas automatiskt permanent uppehållstillstånd som flykting. En lång tid i ovisshet är en starkt bidragande orsak till att integrationsprocessen försvåras."
- att** följande punkt läggs till efter punkt 2: **"Kontrollera Migrationsverket.** Regelbundet ska de asylsökande anonymt få utvärdera Migrationsverkets handläggare för att göra en kontroll som en extern granskare aldrig kan göra. Med tanke på Sveriges många fällningar i den internationella domstolen mot tortyr bör JO regelbundet granska Migrationsverkets verksamhet. Sverige ska också utforma ett stickprovssystem för att systematiskt följa upp utvisningar för att kunna utvärdera Migrationsverkets beslut."
- att** följande punkt läggs till efter punkt 2: **"Ökad rättssäkerhet ger trygghet.** Migrationsverket ska enbart få fatta positiva beslut i första instans, om bifall inte direkt kan ges ska prövningen lämnas direkt till migrationsdomstol. Alla som riskerar utvisning ska ha rätt till domstolsprövning. Den nya processordningen ska respekteras: muntlig framställning ska vara norm. Asylbeslut ska ges skriftligt på den asylsökandes språk."
- att** följande punkt läggs till efter punkt 2: **"Integreras med en gång.** Arbetstillstånd ska inte krävas för att asylsökande ska få försörja sig under asylprocessen. Det ska vara möjligt att när som helst i processen byta spår mellan arbetskraftsinvandring och asylsökande, på plats i Sverige. Dock ska asylansökan även vid beviljat uppehållstillstånd som arbetskraftsinvandrare fortsätta behandlas för att säkra skyddsskäl."

Liberala ungdomsförbundet anser att integrationsrapporten är välskriven men skulle kunna ha ett antal tillägg under rubriken Tiden före uppehållstillståndet. Vi tror, precis som rapporten, att det är den långa och svåra mottagarprocessen, oron och de begränsade möjligheterna att kontrollera sin framtid, som bryter ner många av dem som sedan får stanna.

Det är här mentaliteten för utanförskapet har sin grund. Vi vill korta och underlätta den tiden. Vi vill också påpeka att det är en otroligt lång och plågsam prövning helt utan proportion till vad prövningen handlar om – precis som i de anglosaxiska länderna borde asylprocessen, till skillnad från en brottsprocess, ha lägre beviskrav.

H4. Öka integrationen

Motionär: Johan Strandberg, Garphyttan

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** under integrationsrapportens punkt 14 tilläggs att den som avböjer arbete eller arbetsmarknadsåtgärd i stället för att förlora hela försörjningsstödet ges ett reducerat bidrag
- att** under integrationsrapportens punkt 14 tilläggs att för-

- sörjningsstödet efter en tids arbetslöshet sänks
- att** under integrationsrapportens punkt 25 tilläggs att i samband med en upprustning av miljonprogrammet borde kommersiella lokaler tillkomma
- att** landsmötet uttalar att i normalfallet ingen anhöriginvandrare eller utlänning, som inte begått eller misstänks begå brott, avisas
- att** landsmötet uttalar att samtliga utlänningar bör ges arbetstillstånd
- att** landsmötet uttalar att invandrare som ska avisas inte bör sättas i förvar
- att** landsmötet uttalar att de som uppbär både lön och arbetslöshetsunderstöd ges ett jobbtillägg
- att** under integrationsrapportens punkt 14 tilläggs att jobb- och utvecklingsgarantin inte bör innehålla samhällsnyttigt arbete

Att avvisa asylsökande innebär liten solidaritet med olyckligt lottade. Dessutom försvåras integrationen när flyktingar får oro sig över att eventuellt bli avvisade. Bättre vore att utlänningarna gavs arbetstillstånd. Dåligt känns att ett folkrörelseparti som kallar sig liberalt vill att människor som inte begått brott utan sökt sig hit för att få en bättre tillvaro avvisas.

På sidan 27 föreslås skärpta krav på försörjningsstödstagare. Ett alternativ vore att den som avböjer arbete eller arbetsmarknadsåtgärd fick bidrag som täcker i alla fall kostnaderna för livsmedel.

På sidan 36 förordas att tjänstesektorn gör sitt intåg i förorterna. På något sätt borde staten ta initiativ till en ökning av antalet kommersiella lokaler. Svårt att tro är att det i utanförskapsområdena kan bli ett trenderbrott utan att det lokala näringslivet först fått ett uppsving.

För att skapa incitament för ökat jobsökande borde försörjningsstödet trappas ned. Dessutom kunde mottagare av arbetslöshetsunderstöd, vilka till exempel två månader i följd gör inhopp i förvärvslivet, ges ett jobbtillägg. Den som till exempel två månader i följd fått både lön och försörjningsstöd kunde ges ett tillägg motsvarande senaste månadens halva lön men inte mer än till exempel 400 kronor. Försörjning på både lön och a-kassa de två senaste månaderna borde innebära ett tillägg som motsvarar senaste månadens halva lön men högst till exempel tio procent av ersättningen som ges då inget arbete utförs.

Ett krav på arbetsinsatser på arbetslösa kan leda till att människor hamnar i en dålig arbetsmiljö långt från den ordinarie arbetsmarknaden. Bättre vore att arbetslösa med jämna mellanrum tvingades besöka exempelvis Arbetsförmedlingen för att registrera sig.

H5. Fri invandring men strikt asylpolitik

Motionär: Christian Löwendahl, Sundbyberg

Förslag till landsmötesbeslut:

- att** landsmötet uttalar att Sverige bör införa fri invandring för alla som kan försörja sig själva och inte har begått något brott, oavsett vilket land de kommer ifrån
- att** landsmötet uttalar att politisk asyl bör kunna sökas på ambassader oavsett var i världen man befinner sig, men att strikt tillämpning av politisk asyl tillämpas vare sig ansökan sker i Sverige eller på en ambassad
- att** landsmötet uttalar att asylansökningar behöver han-

teras på ett samordnat sätt inom hela EU och att Sverige kraftfullt bör verka för detta

4. **att** följande text skrivs in i integrationsprogrammet:
 ”Invandring av arbetskraft är en stor tillgång för ett land genom tillskott av kompetens, nya idéer och kulturell mångfald. Samtidigt ger det individer oavsett var de kommer ifrån chansen att skapa sig en ny framtid. Sverige bör därför möjliggöra och uppmuntra invandring för alla som vill pröva lyckan här. Folkpartiets uppfattning är att man inte ska var tvungen att ha ett jobb i Sverige innan man kommer hit. Alla som vill ska få åka till Sverige för att söka jobb under tre månader, förutsatt att man uppfyller kraven: a) kan identifiera sig, b) ej är dömd för något brott som är straffbart även i Sverige (*äsbrottsbrott* räknas inte), c) kan åka tillbaka till ursprungslandet om man inte lyckas försörja sig i Sverige, d) deponerar en summa pengar som räcker till hemresa. Alla som har jobbat i Sverige och försörjt sig själva under fem år samt talar någorlunda svenska ska kunna ansöka om medborgarskap.”

5. **att** följande text skrivs in i integrationsprogrammet:
 ”Politisk asyl är en viktig möjlighet för Sverige att hjälpa oppositionella från diktaturer till en fristad. Förutom att hjälpa individer möjliggör det att politiska flyktingar fortsätter sin kamp för mänskliga rättigheter och demokrati i sitt ursprungliga hemland. Dagens tillämpning av asyl där större delen av de beviljade uppehållstillstånden ges av humanitära skäl skapar dock stora problem genom att en så stor del av våra nya invånare aldrig kommer in på arbetsmarknaden. Samtidigt är det olyckligt att möjligheten att söka asyl är knuten till att man fysiskt tar sig från ursprungslandet till Sverige. Dels innebär det en orättvisa mot individer, dels skapar det ofrånkomligen en marknad för människosmugglare. Därför bör följande förändringar genomföras när det gäller asylrätten:

* Politisk asyl ska kunna sökas på svensk ambassad oavsett i världen man befinner sig

* Sverige ska verka för en samordning av flyktingmottagning med samtliga länder i EU

* Reglerna för politisk asyl ska tillämpas strikt, asyl ska normalt inte ges av humanitära skäl

* Det ska inte spela någon roll för ett asylärende om den sökande fysiskt ha tagit sig till Sverige/Europa eller inte”

Svensk invandringspolitik har under en lång period har misslyckats totalt vilket fått förödande konsekvenser i form av utanförskap och segregation. En viktig orsak är att vi har för få arbetskraftinvandrare och för många som får asyl av humanitära skäl och sedan aldrig riktigt kommer in i samhället. De senare kan ofta vara personer med bra kompetens men som kommer in på fel sätt. För att undvika att dessa problem fortsätter att växa framöver krävs en tydlig kursändring från flyktingmottagning till arbetskraftinvandring.

Arbetskraftinvandring medför stora fördelar både för Sverige och för våra nya medborgare. En ökad invandring av arbetskraft kan vitalisera svenska företag, leda till ökat nyföretagande och minska arbetslösheten. Det är viktigt att slå håll på myten att arbetskraftsinvandring skulle försämra situationen för dem som är arbetslösa – det är precis tvärtom!

Parallellt med fri invandring av arbetskraft behövs fortfarande möjligheten att ge politisk asyl för dem som är politiskt förföljda men som inte kan försörja sig själva i Sverige och därför inte kan invandra normalt. Asyl bör dock inte ges av

humanitära skäl. Det finns alldeles för många människor på jorden som har en humanitärt svår situation för att det ska vara meningsfullt att använda sådana skäl för asyl.

Det vi gör med nuvarande system är att premiera dem som lyckas ta sig hit och skapa en lönsam marknad för människosmugglare. Det är en dyr och ineffektiv metod att hjälpa globalt sett få individer som dessutom ofta luras in i en passiv tillvaro. Samma resurser skulle kunna hjälpa betydligt fler personer i nöd om de satsades på att förbättra situationen i de områden på jorden där olika typer av elände råder. Det klokaste vore alltså fri invandring av arbetskraft och en strikt tillämpning av regler för politisk asyl men där vi inte diskriminerar den som inte har lyckats ta sig till Sverige/Europa.

Integration som samhällskontrakt

H6. Alla kommuner ska vara skyldiga att ta emot flyktingar

Motionärer: Folkpartiet liberalerna Skärholmen, Stockholm, Gustav Åkerblom, Skärholmen

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** integrationspolitiska programmet, avsnittet ”Introduktionen – en avgörande tid” tillförs en punkt med följande lydelse: ”Alla kommuner i Sverige ska vara skyldiga att ta emot flyktingar. Det är inte rimligt att vissa kommuner och stadsdelar tar ett mycket större ansvar för flyktingmottagandet än andra. Kommuner som hittills tagit ett litet ansvar, ska vara skyldiga att marknadsföra sig redan vid ankomsten genom att visa vad de kan erbjuda i form av bostad, arbete och utbildning.”

Vissa kommuner och stadsdelar tar större ansvar för Sveriges flyktingmottagande än andra. Den ojämna fördelningen av ansvaret över landet och inom storstadsområdena leder till ökade krav på redan ofta hårt pressad offentlig service till invånare med ibland stora behov.

Det kan inte längre accepteras att vissa kommuner inte tar emot flyktingar överhuvudtaget, eller bara tar emot några enstaka.

Vi förespråkar inte att människor som är nyanlända i Sverige ska tvingas att bosätta sig i en viss kommun, men alla kommuner ska tvingas att marknadsföra sig som ett möjligt alternativ. Kommunerna ska presentera vad de kan erbjuda i form av bostad, arbete och utbildning. Alla kommuner ska i sin bostadsplan planera för att kunna erbjuda lämpliga bostäder till dem som invandrar.

H7. Öka ansvarstagandet i flyktingmottagningen

Motionär: Folkpartiet liberalerna Stockholms län

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en arbetsgrupp som ska presentera förslag om en mer rättvis ansvarsfördelning mellan landets kommuner samt statliga ersättningssystem som täcker kommunernas verkliga kostnader för flyktingmottagningen

Ett fåtal svenska kommuner, som Malmö, Landskrona, Botkyrka och Södertälje, har tagit emot ett mycket stort antal

flyktingar. Bara till Södertälje har det under de senaste åren kommit fler asylsökande från Irak än till USA och Kanada tillsammans. I genomsnitt har 90 nya flyktingar bosatt sig i Södertälje varje månad.

En dryg tredjedel av Södertäljes 84 000 invånare har i dag invandrarbakgrund och andelen ökar med ungefär en procent per år. Under 2007 anlände 1 326 flyktingar och under 2008 824 flyktingar, varav absoluta merparten kom från Irak. Till detta ska läggas en omfattande anhöriginvandring.

Många asylsökande bosätter sig i miljonprogramsområden som Rosengård i Malmö och Hovsjö i Södertälje. Detta har medfört påfrestningar för såväl den enskilde flyktingen, som bostadsmarknaden och den kommunala servicen. De stora flyktingströmmarna har lett till ett utanförskap, där åtskilliga människor lever i trångboddhet, arbetslöshet och bidragsberoende.

Om vi tar exemplet Södertälje, så arbetar kommunen intensivt med att höja kvaliteten på och effektiviteten i flyktingmottagningen. En arbetslivsnämnd har startats med fokus på dessa frågor, liksom ett introduktionsprogram med arbetslinjen som ledstjärna. Södertälje samverkar med närings- och föreningsliv och numera även med bemanningsföretaget Manpower. Ett okonventionellt grepp har tagits på utvecklingen av stadsdelen Hovsjö. Här är de boende i majoritet i styrelsen för det nybildade bostadsbolaget. Kommunen informerar kontinuerligt asylsökande/flyktingar, medarbetare och allmänhet om situationen i Södertälje. Tillsammans med Uppsala universitet bedrivs forskning kring den unika inflyttningen från Irak och dess konsekvenser. Under devisen ”Vi bemannar Sverige” samarbetar också Södertälje med flera andra kommuner beträffande utflyttning av flyktingar. Många irakier är välutbildade. Det torde därför vara intressant att betrakta dagens merkostnader för dessa flyktingar som en investering i framtiden för att överbygga kompetensgapet när 1940-talistgenerationen går i pension.

Den omfattande flyktingmottagningen har genererat ansevärd överkostnader för några få kommuner. Den statliga schablonersättningen, som utbetalas under en tvåårsperiod, täcker inte på långa vägar kommunernas verkliga kostnader för flyktingarnas introduktion i det svenska samhället. Erfarenheten säger att det kan ta så lång tid som uppemot sju år innan den enskilde flyktingen har gått från bidragsberoende till egen försörjning. Problemställningar Folkpartiet i Stockholms län vill mot denna bakgrund minska snedfördelningen i flyktingmottagningen och åstadkomma ett rimligare ansvarsförhållande mellan landets 290 kommuner.

Några av de problemställningar vi särskilt vill lyfta fram är:

- Att samarbetet mellan staten och kommunerna bör fördjupas i syfte att utveckla mer effektiva metoder för flyktingmottagningen – redan vid den asylsökandes ankomst till Sverige och under ”asyltiden” – samt introduktionen i samhälls- och arbetslivet.
- Att gedigna informationsinsatser från första dagen i Sverige, tillsammans med tydliga ekonomiska incitament, ska attrahera flyktingar/asylsökande att söka sig till orter i Sverige som har allra bäst förutsättningar att erbjuda sunt boende och möjligheter till egen försörjning
- Att statens ersättningsnivåer måste höjas så att de motsvarar kommunernas verkliga kostnader för såväl flyktingmottagning som anhöriginvandring.

H8. Skapa möjlighet till undantag från ordningen med eget boende

Motionär: Folkpartiet liberalerna Malmö

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att landsmötet ställer sig bakom möjligheten till undantag från ordningen med eget boende

1994 infördes en möjlighet för asylsökanden att ordna eget boende. Vid reformen gjordes bedömningen att var tionde asylsökande skulle vilja och kunna välja denna möjlighet. Sedan reformen genomfördes har dock cirka hälften av de asylsökande ordnat eget boende.

Vid val av eget boende har den asylsökande enbart att lämna adressuppgift till Migrationsverket så att han eller hon kan nås. Tidigare utgick även ekonomiskt stöd till boendekostnader för dem som valde att skaffa bostad på egen väg, men det stödet är numera avskaffat.

På de flesta håll i landet har möjligheten att själv anordna boende fungerat väl. Den enskilde har enligt gjorda undersökningar upplevt större trygghet och staten har drastiskt kunnat minska sina kostnader för genom Migrationsverket anordnat boende.

På några orter har det egna boendet, till följd av bostadsbrist, i stor utsträckning ordnats hos vänner eller anhöriga med stor trångboddhet som följd. Områden, som redan tidigare lidit av ett tydligt utanförskap, har fått än sämre förutsättningar. Exempel på sådan problematik finns i kommuner som t.ex. Malmö.

På delar av Rosengård i Malmö finns en extrem trångboddhet som leder till påfrestningar för främst unga människor. I sådana lägenheter är möjligheterna till studier och enskildhet mycket små. Ungdomar drivs i stället ut på gator och torg.

Samtidigt uppstår hälsomässiga problem. Dels som en direkt följd av trängseln, dels på grund av det slitage som uppstår på lägenheterna. När kanske mer än tio personer dagligen ska duscha i ett och samma badrum blir det svårt att undvika fuktskador, mögel och i förlängningen påverkan på den egna hälsan.

En annan effekt av möjligheten till eget boende är att asylsökande söker sig till orter och områden där det redan finns många invandrare och där utanförskapet är stort. På Herrgården i Rosengård har bara en bråkdel av den vuxna befolkningen arbete. På Rosengårdsskolan uppgavs det under 2008 inte finnas en enda bland 890 elever med svenska som modersmål.

Med de synnerligen svåra förutsättningarna som möter många unga på Rosengård manifesteras känslan av utanförskap och hopplöshet. För en del unga blir svaret kriminalitet. För andra kanske religiös extremism.

Även om möjligheten till eget boende fungerar på många ställen i landet och bejakar individens ansvar för sitt eget liv finns det, som anförts, också problem. I enskilda fall leder viljan att bo tillsammans med vänner och anhöriga, i kombination med stor bostadsbrist, till att förutsättningar för integration försämrats. Den nuvarande lagstiftningen bör därför kompletteras med undantag.

För kommuner med hög andel nyanlända invandrare, stor bostadsbrist och svårigheter att erbjuda möjlighet till god integration bör asylsökande ej få välja eget boende, med mindre än att egen bostad verkligen kunnat ordnas. Migrationsverket bör på ansökan från respektive kommun pröva huruvida undantaget ska tillämpas.

H9. Om punkt 7*Motionär: Gunilla Borg, Nyköping, Håkan Borg, Nyköping***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. att punkt 7 i programmet "Egenmakt för ett öppet samhälle – mottagande och arbete" kompletteras med: "Eftersom sfi-undervisningen har misslyckats är det bättre att skoldagen börjar med 4 timmars arbete/praktik där språkkunskaper ej krävs. Den nuvarande ordningen med passivt mottagande av socialbidrag kan brytas redan nu utan avkall på tiden 3 år inom sfi. En sådan ordning motverkar främlingsfientligheten."

H10. Medborgarskapskurser – erbjudande men inget tvång*Motionär: Dietmar Gleich, Falun***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. att inga formella utbildningar (medborgarkurser och liknande) ska krävas för svenskt medborgarskap

Liberalismen utgår från den enskildes förmåga att gestalta livet efter egen vilja under eget ansvar. Utgångspunkten måste vara att de allra flesta människor är fullt kapabla att klara sina liv utan statliga pekpinnar och tvång. Varje människa har plikten att orientera sig om hur samhället man lever i för kortare eller längre perioder fungerar och vilka lager som gäller på territoriet man råkar befinna sig för tillfället. Ansvaret har man oavsett om man är på transitresa som varar mindre än en timme, som turist, som tidsbestämt boende för några månader eller år, som permanent bosatt eller som inföding. De flesta människor är inte svaga stackare som måste tas hand om. Och i än högre grad gäller detta för människor som har flyttat till ett annat land, oavsett om helt frivilligt eller för att undkomma förföljelse. Att inkludera värdegrundfrågor (inte lagstiftning) i obligatoriska medborgarkurser är än mer problematiskt. Värdegrunden är intimt förknippad med politiska åsikter. Om kursen ska avslutas med någon form av examen kan detta likställas med politisk åsiktsregistrering. Om man förvägras medborgarskap enbart på grund av sin livsåskådning eller politiska åsikter (inte eventuella brottsliga handlingar) så är det svårt att förena med ett liberalt samhälle. Det är givetvis ett lovvärd initiativ att erbjuda alla som vill en kurs om lagstiftning och samhällsuppbyggnad. Men många inflyttade har inget behov av att delta i kurserna för att tillägna sig den relevanta informationen och bland dem som skulle ha nytta av kurserna är behovet mycket varierande. Även om en människa skulle ha haft nytta att delta i en samhällskurs direkt efter flytten till Sverige är det inte särskild sannolik att behovet finns kvar efter att man har levt minst 2 till 5 år i Sverige och efter man har klarat av byråkratin i samband med ansökan om (permanent) uppehållstillstånd. Den ofta ytterst begränsade nyttan med samhällskursen måste vägas mot inte obetydliga kostnader för individen och samhället. Kurstider kan krocka med arbetet och reskostnader för boende på mindre orter är inte försumbara. Man måste även väga in att varje onödig byråkrati, varje ökad krångel är en nackdel i den globala konkurrensen om kvalificerad arbetskraft. För att värna om det liberala samhället får inga krav på formella utbildningar (medborgarkurser och liknande) för svenskt medborgarskap ställas.

H11. Medborgarkursen ska vara obligatorisk*Motionär: Folkpartiet liberalerna Södermanlands län***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. att punkt 8 i det integrationspolitiska programmet "Egenmakt för ett öppet samhälle" kompletteras med en ny mening efter mening tre: "För dem som går introduktionsutbildning ska medborgarkursen vara obligatorisk och deltagande kopplad till introduktionsersättningen."

I programmet föreslås en medborgarkurs där nyanlända ska få veta vilka rättigheter och skyldigheter man har i Sverige. Fokus ska vara på demokrati och mänskliga rättigheter. Enligt förslaget ska kursen vara frivillig, men genomgången kurs ska krävas för att få bli svensk medborgare.

Det här är dock kunskaper som alla borde ha, oavsett om de tänker bli svenska medborgare eller inte. Folkpartiets i Södermanland uppfattning är därför att medborgarkursen borde vara obligatorisk under introduktionen och att deltagande krävs för att få ut introduktionsersättning.

H12. Medborgarskap – med och utan ceremoni*Motionär: Dietmar Gleich, Falun***Förslag till landsmötesbeslut:**

1. att myndighetsbeslutet om svenskt medborgarskap meddelas på samma sätt som nu, men att alla ska få erbjudandet att frivilligt delta i en högtidlig medborgarskapsceremoni

Människor är olika. Att bejaka individens rätt att gestalta sitt liv så fritt som möjligt, så länge inte andra individers rätt kränks, är liberalismens kännetecken. Olika synsätt gäller även viktiga steg i livet. Till exempel kan äktenskap ingås med en ceremoni som varar 3 minuter i vardagsklädsel och med kommunanställda som vittnen eller i kyrkan med hundratals gäster och festiviteter som varar flera dagar. Somliga par föredrar den ena eller andra versionen – de flesta något mitt emellan. Även att byta medborgarskap kan vara en viktig händelse i livet, jämförbar i betydelse med det ovan nämnda. Många personer tycker om det opretentiösa sättet med beslutet meddelades hittills. Det finns människor som har en aversion mot högtidstal, flaggviftandet och nationella ceremonier. Dessa företeelser finns i både demokratier och diktaturer, men kanske mer utpräglad i diktaturer. Många människor som flyttat till Sverige har antingen själv erfarenhet av diktaturer, eller har haft släktinger som upplevde diktatoriska regimer. Detta gäller till exempel majoriteten av Europas befolkning. Men det finns givetvis även människor som ser nationella, högtidliga ceremonier i en demokratisk, frihetlig tradition. De ska ha möjlighet att få sina önskemål tillgodosedda. Medborgarskapet har inget att göra med plikten att efterleva gällande lag och regler i Sverige. Den skyldigheten har man så fort man passerar Sveriges gräns – oavsett anledning. Att betona detta i samband med förvärvet av svenskt medborgarskap leder snarare i helt fel riktning, som om icke medborgare i Sverige inte skulle vara förpliktiga att följa svensk lag, så länge de befinner sig på svenskt territorium. Det liberala samhället värnas bäst om svensk medborgarskap meddelas på samma sätt som nu, men att alla ska få erbjudandet att frivilligt delta i en högtidlig medborgarskapsceremoni.

H13. Nej till språktest – ja till test om mänskliga rättigheter

Motionär: Mikael Trolin, Dalarö

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att landsmötet antar som sin mening att "språktest för att få medborgarskap" stigmatiserar den grupp som utpekats som behövande av detta. "Språktestet" ska ersättas av ett test med fokus på de mänskliga rättigheterna, så som de är beskrivna i Europakonventionen.

För att få jämlikhet i Folkpartiet liberalernas "integrationspolitik" behövs ett mera medvetet förhållande till samhällsöverordning och underordning. Till underordningen räknas medborgare vilka genom avsaknad av t.ex. språk, relevant utbildning, sociala eller ekonomiska förutsättningar, tillgång till massmedier eller kulturell kännedom har sämre tillgång till arbete och samhällsrelaterade institutioner. En anledning till detta kan vara även etnisk diskriminering.

Språk är oerhört viktigt men håller på att bli ett tillhygge i debatten som används till att stigmatisera invandrarna i Sverige. Det insinueras, genom språkdebatten, att dessa är ointresserade av att delta i samhället och bara vill utnyttja samhällets sociala trygghetssystem. Med tanke på att otaliga invandrare söker hundratals arbeten utan att ens få komma till anställningsintervju, är ett sådant synsätt både diskriminerande och stigmatiserande.

Resurser läggs på en bättre svenskundervisning som är tillgänglig, samt att det görs kraftfulla insatser mot diskriminering i form av skärpt lagstiftning.

Att insinuera att viljan att lära sig det svenska språket sammanfaller med bristande vilja att arbeta eller ta del av det svenska samhället och dess lagar och regler, bottnar i främlingsrädsla. De människor som antas (invandrarna) ha behov av ett "språktest för att få medborgarskap" blir därför utpekade och därigenom måltavla för det överordnade (normgivande samhällets) fördomar. Detta förbättrar varken välvilja och förståelse från det etablerade samhället ett incitament att delta för dem som står utanför.

Det är en liberal sanning att alla människor har lika värde, rättigheter och skyldigheter oavsett hudfärg, kön, sexuell läggning, etnicitet eller religion. Det är därför ovärdigt en demokratisk stat att peka ut en grupp av medborgare som ovilliga att arbeta eller delta i samhället.

Med utgångspunkt på de främlingsfientliga strömningar som sveper fram över i Europa i länder som Danmark, Holland, Belgien och Frankrike är det oerhört viktigt att Sverige värnar sin tradition att hålla på mänskliga rättigheter. Ett språkbruk och förhållningssätt som pekat ut och stöter bort människor riskerar att öka utanförskapet snarare än att minska det. Folkpartiet liberalerna har historisk sätt ofta stått på de svagas sida, vare sig det har gällt kvinnor, äldre, sexuella minoriteter, bistånd till fattiga länder eller flyktingar.

Fördjupande resonemang

Harvardprofessorn Joseph Nye hävdar att USA under Bush-administrationen har förlorat mycket av sin "mjuka makt" och därmed möjlighet att påverka världen. En "mjuk makt" med stark global dragningskraft bestående av allt från "Hollywood till Harvard och Gates Foundation". Detta till förmån för den "hårda makten", bestående av stridsflygplan, kryssningsmissiler och hangarfartyg. Och att obalansen allvarligt skadat världens starkaste supermakt.

På samma har Folkpartiet förlorat sin "mjuka makt"

genom att ständigt betona krav som uppfattas som hårda, som till exempel språktestet. Liksom USA, tvingat av den inhemska opinionen, har inlett en dialog med Iran och Syrien och därigenom visar upp en "mjukare" linje, bör Folkpartiet liberalerna göra samma självvranssakande resa.

Opinionen har tydligt visat (Folkpartiet liberalerna har 4–6 procents stöd) att det svenska folket inte vill ha ett etablerat riksdagsparti med något som kan uppfattas som främlingsrädsla som ledstjärna. Folkpartiet goda varumärke och dess plats i Sveriges riksdag, är beroenden av att den politiska pendeln svänger tillbaka tyngdpunkten till partiets socialliberala traditioner och idéer.

H14. Vidga jämställdhetsarbetet

Motionär: Fredrik van den Broek, Alingsås

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att ändra texten i punkt 9 i Integrationsrapporten ändras till: "**Mångfald – men inte utan jämställdhet.** Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära att kvinnor eller män förtrycks. Vi avvisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon eller han kränks, oavsett av vem."

När samhället ska arbeta med att komma tillrätta med kulturella hänsyn vid förtryck av människor så ska åtgärderna inkludera alla drabbade människor, kvinnor och män. Att lägga ett särskilt fokus på enbart kvinnor hjälper inte de män som utsätts för samma eller liknande förtryck och problematik. Även om kvinnor till antalet är fler än antalet män som drabbas så kan man inte utesluta individer pga. de tillhör fel kön/grupp. Att bekämpa en ojämställdhet med en annan ojämställdhet är inte ett bra jämställdhetsarbete.

Företagsamhet, förortsutveckling samt övrig integrationspolitik

H15. Inför positiva integrationspoäng i relevanta sammanhang

Motionär: Åsa Lundgren, Boden

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att landsmötet uttalar att någon form av positiva integrationspoäng kan bli aktuellt,
2. **partistyrelsen** ges i uppdrag att ta fram en rapport om hur detta kan gå till
3. att partistyrelsen tar ställning i frågan efter att rapporten är klar

Jag föreslår att man inför någon typ av positiva integrationspoäng för flyktingar och invandrare, för dem som ej fått uppehållstillstånd.

Nya svenskar samt föreningar, med flera, ska alltså kunna samla integrationspoäng. Dessa kan sedan bytas mot något som skattas högt av innehavaren – exempelvis pengar.

Individer kan kanske få integrationspoäng genom att vara aktiva i en förening, gå en kurs, ta ett jobb.

Föreningar, arbetsgivare och kursanordnare kan få integrationspoäng genom att locka nya svenskar till sina medlemsmatriklar arbeten och aktiviteter.

H16. Inkomststarka grupperns behov för att stanna i förorten

Motionärer: Jan Jönsson, Skärholmen, Gustav Åkerblom, Skärholmen

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** integrationspolitiska programmet, punkt 19, tillförs en mening efter de första meningarna med följande lydelse: "Vilka faktorer som driver på segregation och vad som skulle krävas för att vända utvecklingen bör studeras."

Segregationen i en del förorter drivs på i allt snabbare takt när familjer med stark ekonomisk och social status flyttar ut (ofta svenskfödda familjer) och familjer med svag status flyttar in (ofta med invandrad bakgrund).

I förslaget till integrationsprogram föreslås att en högskola för migration och integration bildas. Förslaget går ut på att studera migranternas kulturella och sociala bakgrund, liksom migrationens betydelse för Sveriges utveckling.

Jag menar dock att det är mycket viktigt att också studera vad det är som gör att familjer med starka resurser väljer att flytta från dessa områden och vad som skulle behöva göras för att de ska stanna kvar. Sådan forskning skulle kanske kunna ge värdefulla svar på varför segregationen tycks accelerera i de flesta utanförskapsområden och riktade åtgärder kan sättas in.

H17. Insatser i utvecklingsområden

Motionär: Folkpartiet liberalerna Stockholms län

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **Att** avsnittet "Förortsliften" kompletteras med en skrivning om att fysiska insatser i utvecklingsområden som Rosengård i Malmö och Hovsjö i Södertälje måste gå hand i hand med sociala insatser.

Förortsliften (punkt 23 –29)

Bakgrund Den sociala tryggheten är avgörande för människor, oavsett bakgrund, att vilja integreras i samhället. I utanförskapsområden bidrar flera kända faktorer till en allt otryggare atmosfär. Därför krävs ökade sociala insatser för att bryta negativa attityder, förändra självbilden och inte minst öka inflytandet över närmiljön hos de boende.

Förebilder Här kan förändringsarbetet i stadsdelen Hovsjö i Södertälje, med Gårdsten i Göteborg som förebild, tjäna som exempel. Här bildades år 2005 ett eget kommunalt bostadsbolag, Telge Hovsjö AB, där de boende i området är i majoritet i styrelsen. Syfte är klart uttalat, nämligen att förbättra boendemiljön genom ett nära samarbete med kommunala förvaltningar, skolan, föreningslivet, närpolisen och invånarna. Bland annat har stadens två stora fotbollslag Assyriska FF och Syrianska FC involverats i grundandet av ett fotbollslag i stadsdelen och där spelare och ledare fungerar som föredö-

men. Ambitionen finns också att utveckla ett kulturcentrum där människor kan mötas och umgås samt att utveckla ett mindre affärscentrum med varierat utbud och god service.

Fysiska insatser hand i hand med sociala Hand i hand med förbättringar av infrastrukturen samt renovering och rivning av äldre bostäder krävs riktade satsningar för att förebygga kriminalitet och stigmatisering. Aktiva poliser och fältarbetare samt levande fritidsgårdar och föreningar är nödvändiga för att skapa ett innanförskap hos stadsdelens ungdomar. Detta ska ses utifrån perspektivet att genomsnittsåldern i utanförskapsområden är betydligt lägre än i övriga riket. Och med tanke på att kriminalitet slukar oerhörda samhällsresurser innebär ökade sociala insatser i dag totalt sett lägre kostnader på sikt.

H18. Riv i Danderyd också

Motionärer: Andreas Bergström, Stockholm, Martina Lind, Stockholm, Nina McEvenue, Stockholm, Ulf Öfverberg, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** integrationsrapportens rubrik "Förortsliften" ändras till "Ombyggda städer för integration"
2. **att** integrationsrapportens punkt 27 ändras till "**Riv delar av stadsdelar**. Allt är inte värt att bevara! Vi vill därför öppna upp för att vissa områden eller delar av områden kan behöva rivas för att mer blandad bebyggelse ska kunna uppföras. Både renodlade villaområden och utanförskapsområden behöver förändras för att rymma den mångfald som finns i Sverige. Färre höghus i utanförskapsområden får kompenseras med fler höghus på andra platser."

Integrationsrapporten innehåller flera tänkbara punkter om hur problemtunga förorter borde byggas om. Och visst kan det vara nödvändigt att riva en del i vissa förorter för att få till en mer blandad bebyggelse. Men med tanke på den bostadsbrist som redan finns i Stockholm kan det knappast bli frågan om någon storskalig rivning.

Det finns fler förorter än de med sociala problem som är segregerade, nämligen vissa villaförorter. Om Folkpartiet ska arbeta för att riva bostäder i utanförskapsområdena måste vi i samma utsträckning se till att det byggs billiga bostäder i de rikare områdena. På så sätt får vi en dubbel integrations-effekt och slipper kritik för att vi river bostäder när det är bostadsbrist.

För övrigt känns begreppet "förorter" lite fel i sammanhanget – integrationen skulle nog förbättras även av att fler billiga bostäder byggdes centralt i städerna. Och vissa områden, som Rosengård, är svåra att betrakta som förorter i ordets rätta bemärkelse eftersom de inte ligger utanför staden. Det är bättre att använda begreppet utanförskapsområde, om det är vad vi pratar om.

H19. Man måste kunna känna sig trygg där man bor

Motionärer: Jan Jönsson, Skärholmen, Cecilia Carpelan, Skärholmen, Margot Hedlin, Skärholmen, Gustav Åkerblom, Skärholmen

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** integrationspolitiska programmet tillförs en ny punkt under avsnittet "Förortsliften", med följande lydelse: "Sats-

ning och samarbete för ökad trygghet. För att lyfta förorterna och göra dem attraktiva för fler att bo i är det av central betydelse att stärka tryggheten. Riktade satsningar bör särskilt prioritera åtgärder för ökad trygghet på lång sikt. Polis, socialtjänst, fastighetsägare, kommunen och andra aktörer måste samarbeta mycket konkret för att medborgarna ska uppleva att det finns ett samhälle som bryr sig. Kommunen ska kunna kräva av alla fastighetsägare att de tar bort klotter och åtgärdar annan skadegörelse inom rimlig tid, sker det inte ska kommunen kunna utföra arbetet och fakturera fastighetsägaren.”

Där man bor vill man känna sig trygg. Den som känner sig otrygg och har möjlighet flyttar.

Trygghetsmätningar bland invånarna i Göteborg och Stockholms län visar mycket tydligt att det är i stadsdelar vars befolkning präglas av låg social och ekonomisk status som otryggheten är som störst. Det finns därför all anledning att prioritera satsningar för ökad trygghet i just dessa områden, då ökad trygghet kan göra att färre invånare med stabila förhållanden flyttar ut och att fler kan tänka sig att flytta in i området utifrån de boendekvaliteter som finns här.

Tyvärr brukar integrationssatsningar riktade till dessa områden begränsa sig till att måla finare färg på husfasaderna och anlägga parker. Trygghet skapas dock på andra sätt, framför allt handlar det om att satsa så att det syns att det finns ett samhälle som bryr sig. För att åstadkomma detta krävs konkret samarbete mellan många olika aktörer.

Det är viktigt att skaffa sig en god uppfattning om vad det egentligen är som befolkningen upplever som otryggt och därefter komma på konkreta åtgärder.

I Skärholmen upptäcktes att ungdomar som kör med moped på gångvägar, visade sig vara en stor otrygghetsfaktor eftersom det togs som ett synligt bevis för att samhället inte bryr sig om de som bor här. Närpolisen prioriterade därför att beslagta trimmade mopeder som fastighetsägarna hittade i sina förråd. En särskild tipstelefon inrättades. Stadsdelsförvaltningen satte upp hinder på gångbanornas raksträckor. På så sätt minskade inte bara mopedelandet radikalt, fler invånare började också höra av sig till närpolisen med tips om brott.

Familjevåldet är ett stort problem i Skärholmen, då mer än 55 procent av socialtjänstens alla utredningar handlar om det. Skärholmens invånare känner sig också otryggare i hemmen. För att möta detta har alla kommunala fastighetsägare tagit på sig att informera sina hyresgäster vart de kan vända sig om de själva är drabbade eller känner till familjer där det förekommer våld. Stadsdelen har inrättat en särskild expertgrupp dit både skolpersonal och exempelvis fastighetsförvaltare kan vända sig när de misstänker familjevåld.

För att komma till rätta med ungdomsbrottsligheten har Skärholmen som först ut i landet inrättat en särskild 24-timmarsgaranti för unga brottslingar. Det innebär att den unge och vårdnadshavarna kallas till samtal inom 24 timmar från det att brottet anmälts. Vid samtalet medverkar både en socialsekreterare och en uniformerad polis. Alla kallas, även barn under 15 år.

Detta tre konkreta exempel, med det gemensamt att det handlar om att visa att det finns ett samhälle som bryr sig och inte endast engagerar sig i kortsiktiga renoveringsprojekt.

Några aspekter är särskilt viktiga för trygghetsarbetet. En synlig polis som arbetar nära medborgarna och som inte dras in så fort det kommer statsbesök eller är fotbollsmatch är för-

stås central. Socialtjänsten behöver ha resurser för att verkligen kunna ingripa när det behövs och likaså måste samverkan mellan socialtjänst, skola och fritid fungera. Kommunen måste kunna bistå med fysiska förändringar i miljön när den skapar känsla av otrygghet. Fastighetsägarna är mycket viktiga, då de kan bidra mycket till trygghet genom att sköta gårdar och trappuppgångar och snabbt informera närpolisen när hyresgäster stör eller när det finns misstanke om kriminell verksamhet. Föreningslivet kan bidra med nattvandringar, städaktiviteter etc. Det vi saknar i dag är möjlighet för kommunen att påverka privata fastighetsägare som inte sköter sina åtaganden vad gäller att ta bort klotter och åtgärda annan skadegörelse.

Går det att komma till rätta med otryggheten i utanförskapsområdena, kan det ofta oförtjänt dåliga rykte som dessa områden har på sikt tvättas bort. Trygghetsskapande åtgärder, tillsammans med satsningar på utbildning och arbetsmarknad, ska ligga i fokus för integrationspolitiken och trygghetsaspekten bör därför ha lyfts fram i vårt nya integrationsprogram.

H20. En diskrimineringslagstiftning som inte diskriminerar

Motionär: Hanna Olehäll, Smögen

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** Folkpartiet ska verka för att diskrimineringslagstiftningen utvidgas så att alla som kränks får samma skydd, oavsett grunden till trakasserierna
2. **att** Folkpartiet ska verka för att diskrimineringslagstiftningen som gäller i skolan från år 2006 även ska omfatta arbetslivet och högskolan

Den som trakasseras på sitt på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder samt sexuell läggning, har ett särskilt skydd, enligt diskrimineringslagstiftningen. En arbetsgivare är skyldig att utreda påstådda trakassier och vidta åtgärder för att trakasserierna inte fortsätter. Görs inte det, så blir arbetsgivaren skadeståndsskyldig. Vid en process företräds den drabbade av en ombudsman, och slipper därmed själv stå för rättegångskostnaderna vid en eventuell förlust. Likadana regler vid diskriminering gäller i högskolan.

Det är bra att den som diskrimineras får detta skydd. Problemet är att den som utsätts för kränkande särbehandling på andra grunder inte har samma rättigheter. Kränks man på grund av sin personlighet eller sin vikt, så är det mycket svårare och mer riskabelt att få upprättelse. Diskrimineringslagstiftningen blir på detta vis diskriminerande i sig, när människor som tillhör en viss grupp tilldelas större rättigheter än andra.

Ett liberalt parti bör ha individen som utgångspunkt i stället för gruppstillhörigheten, och tillerkänna varje individ samma skydd, utifrån allvaret i situationen. Diskrimineringslagstiftningen bör därför utvidgas till att omfatta all kränkande särbehandling, oavsett grund, utan att glömma bort de grupper som är sårbara.

I diskrimineringslagstiftningen som gäller i skolan från år 2006 omnämns de grupper som anses särskilt utsatta för diskriminering. Samtidigt framhåller denna lag uttryckligen att samma regler gäller vid annan kränkande behandling som inte faller under dessa diskrimineringsgrunder. Samma regler bör gälla diskriminering i arbetslivet och i högskolan.

H21. Avskaffa ordet "integration" i partiets språkbruk

Motionär: Mikael Trolin, Dalarö

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att landsmötet antar som sin mening att ordet "integration" stigmatiserar den grupp som utpekats som behövande av detta. Ordet "integration" bör hädanefter ersättas av ordet "jämlighet" med utgångspunkt i definitionen om de mänskliga rättigheterna så som de är beskrivna enligt Europakonventionen.

För att få till en förändring i språkbruk samt förhållnings-sätt i Folkpartiet liberalernas "integrationspolitik" behövs ett mera medvetet förhållande till samhällelig överordning och underordning. Till underordningen räknas medborgare vilka genom avsaknad av t.ex. språk, relevant utbildning, sociala eller ekonomiska förutsättningar, tillgång till massmedier eller kulturell kännedom har sämre tillgång till arbete och samhälleliga institutioner. En anledning till detta kan vara även etnisk diskriminering.

Ordet "integration" håller i allmänt språkbruk på att bli en stigmatiserande benämning. Det samma gäller för ordet "invandrare". Ordet integration definierar en grupp eller minoritet av människor som ska integreras gentemot den stora majoriteten. De människor som omfattas av de integrationspolitiska åtgärdsprogrammen blir därför utpekade och därigenom måltavla för det överordnade (normgivande samhällets) fördomar.

Det är en liberal sanning att alla människor har lika värde, rättigheter och skyldigheter oavsett hudfärg, kön, sexuell läggning, etnicitet eller religion. Det är därför ovärdigt en demokratisk stat att peka ut en del av sina medborgare och att döma ut dessas sätt att leva i förhållande till majoriteten. Det strider dessutom mot de mänskliga rättigheterna, att individen förnekas rätten att själv välja livsinriktning inom ramen för de nationella lagarna, så som det är beskrivet i Europakonventionen.

Det är därför tid att frånga benämningen "integration" då denna kan anses vara förlegad och härröra från en tid då majoritetssamhället ansågs inneha tolkningsföreträde och problemformuleringsprivilegier angående vad som är normgivande och därigenom "rätt" avseende kultur och val av livsinriktning.

Betydelsen av språkbruket kan inte nog erkännas med tanke på den process som pågått i bland annat USA sedan 1960-talet. Efter slaveriets avskaffande har majoritetssamhället benämning av de förra afrikanska slavarna successivt förändrats från *negro* (neger) till *black* (svart) till *afro-American* (afro-amerikan) till *African-American* (afrikansk-amerikan). Drivande i den processen har inte varit det vita majoritetssamhället utan den svarta minoriteten, genom sina organisationer och företrädare.

Den väsentliga poängen med detta är att de förfördelades, de ur underordningen, egna verklighetsbeskrivning och perspektiv har fått vara dominerande. Vi i Sverige ligger cirka 30 år efter denna utveckling som nu även blivit den dominerande i England. Under ett besök i London med Stockholms stads integrations- och arbetsberedning fick vi se hur språkbruket förändrat myndigheternas arbetsmetoder i grunden. I Londons kommunadministration är det inte längre minoriteten som ska "integreras" och anpassas till normen utan man talar enbart om jämlighet (*equality*). För detta har man

inrättat en speciell myndighet vilken har att tillse att jämlighet inför lagen med lika rättigheter och skyldigheter gäller för kommuninvånarna.

Eftersom det etniska utanförskapet i det underordnade samhället aldrig kan brytas med förslag som enbart härrör från representanter ur det överordnade och normgivande, är det viktigt att man med språkbruket försöker åstadkomma största möjliga jämlighet och rättvisa. Detta bör erkännas och på ett klart och tydligt sätt uttryckas i majoritetssamhällets språkbruk.

H22. Avskaffa integrationsdepartementet

Motionär: Mikael Trolin, Dalarö

Förslag till landsmötesbeslut:

1. att landsmötet antar som sin mening att existensen av ett integrationsdepartement stigmatiserar den grupp som utpekats som behövande av detta. Integrationsdepartementet bör ersättas av en konstitutionsdomstol med tydligt fokus på regeringsformen. Konstitutionsdomstolen kan då tillse att de lagar mot diskriminering som redan finns, med dess rättigheter och skyldigheter, efterlevs på ett bättre sätt.

För att få mer jämlighet i Folkpartiet liberalernas "integrationspolitik" behövs ett mera medvetet förhållande till samhällelig överordning och underordning. Till underordningen räknas medborgare vilka genom avsaknad av t.ex. språk, relevant utbildning, sociala eller ekonomiska förutsättningar, tillgång till massmedier eller kulturell kännedom har sämre tillgång till arbete och samhälleliga institutioner. En anledning till detta kan vara även etnisk diskriminering.

Ett integrationsdepartement institutionaliserar föreställningen om "vi" (de etniskt svenska) och "dem" (invandrarna) och att "de" är underlägsna "oss" i så mån att "de" behöver ett speciellt departement i stadsförvaltningen för att fungera som "oss", som utgör samhällsnormen.

Ordet "integration" håller i allmänt språkbruk på att bli en stigmatiserande benämning. Ordet integration definierar en grupp eller minoritet av människor som ska integreras gentemot den majoriteten. De människor som omfattas av de integrationspolitiska åtgärdsprogrammen, ofta framställda av ett integrationsdepartement, blir därför utpekade och därigenom måltavla för det överordnade (normgivande samhällets) fördomar.

Det är en liberal sanning att alla människor har lika värde, rättigheter och skyldigheter oavsett hudfärg, kön, sexuell läggning, etnicitet eller religion. Det är därför ovärdigt en demokratisk stat att peka ut en del av sina medborgare och att döma ut dessas sätt att leva i förhållande till majoriteten. Det strider dessutom mot de mänskliga rättigheterna, att individen förnekas rätten att själv välja livsinriktning inom ramen för de nationella lagarna, med dess rättigheter och skyldigheter, så som det är beskrivet i Europakonventionen.

Fördjupande resonemang

Betydelsen av språkbruket och de till följd av detta skapade och benämnda institutionerna kan inte nog erkännas med tanke på den process som pågått i bland annat USA sedan 1960-talet. Efter slaveriets avskaffande har majoritetssamhället benämning av de förra afrikanska slavarna successivt förändrats från *negro* (neger) till *black* (svart) till *afro-American* (afro-amerikan) till *African-American* (afri-

kansk-amerikan). Drivande i den processen har inte varit det vita majoritetssamhället utan den svarta minoriteten, genom sina organisationer och företrädare.

Den väsentliga poängen med detta är att de förfördelades, de ur underordningen, egna verklighetsbeskrivning och perspektiv har fått vara dominerande. Ett integrationsdepartement kan sägas ha sitt ursprung i den koloniala världsuppfattningen som hade en geocentrisk och värderelativ syn på civilisationen. Det har inte minst kommit till uttryck i den dikt av Rudyard Kipling som mer än något annat kommit att symbolisera kolonialismen: "White man's burden" (den vita mannens börda). Det som avses i dikten är "den vita mannens" uppgift att föra "civilisationen" och den kristna religionen till de "ociviliserade" folken utanför Europa.

Eftersom det etniska utanförskapet i det underordnade samhället aldrig kan brytas med förslag som enbart härrör från representanter ur det överordnade och normgivande, är det viktigt att man med språkbruk och de till följd av detta i skapade och benämnda institutioner, försöker åstadkomma största möjliga jämlikhet och rättvisa. Detta bör erkännas och på ett klart och tydligt sätt uttryckas i majoritetssamhällets språkbruk i skapade och benämnda institutioner. Ett språkbruk och förhållningssätt som pekat ut och stöter bort människor riskerar att öka utanförskapet snarare än att minska det. Folkpartiet liberalerna har historisk sätt ofta stått på de svagas sida, vare sig det har gällt kvinnor, äldre, sexuella minoriteter, bistånd till fattiga länder eller flyktingar. Folkpartiet liberalerna har därför ett socialliberalt idéarbete att värna om och bör därför visa stor försiktighet och ta till sig och vara mottagliga för den berättelse som kommer från dem som är långs ner i samhället.

Migrationspolitik

H23. På väg mot fri invandring

Motionärer: Andreas Bergström, Stockholm, Per Altenberg, Stockholm, Alexander Bard, Stockholm, Erik Jennische, Stockholm, Lina Nordquist, Uppsala, Birgitta Ohlsson, Stockholm, Mathias Sundin, Norrköping, Ulf Öfverberg, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partiets syn på fri invandring skrivs in på lämpligt ställe i partiprogrammet, så som den beslutades av landsmötet 2007: "Vi liberaler vill se en värld där människor kan resa och flytta fritt mellan olika länder. Det är en vision som kan tyckas avlägsen men vars förverkligande måste påbörjas – i första hand inom EU."

Frågan om fri invandring diskuterades på landsmötet 2007. I partistyrelsens svar på de motioner som inkommit stod bland annat: "Vi liberaler vill se en värld där människor kan resa och flytta fritt mellan olika länder. Det är en vision som kan tyckas avlägsen men vars förverkligande måste påbörjas – i första hand inom EU."

Landsmötet beslutade att motionerna kunde anses besvarade med detta, och det får därmed anses vara Folkpartiets politik. Detta är ju en tydligt liberal och kontroversiell ståndpunkt. Att den inte framgår av vårt partiprogram är rent vil-

seledande, och måste omedelbart rättas till.

Många människor har nog svårt att se framför sig hur fri invandring ska fungera i praktiken. Det finns flera svåra frågor att lösa. Tänkbara steg på vägen är avskaffat visumtvång, möjlighet att söka asyl på ambassader och avskaffat transportörsansvar. Det krävs också en anpassning av våra system för att kunna förena fri invandring med en välfärdsstat, något som har utretts i underlagsrapport nr 11 till Globaliseringsrådet. Folkpartiet är det rätta partiet att visa hur visionen kan förverkligas. Med en tydlig skrivning i partiprogrammet lägger vi upp ribban för oss själva.

H24. Inget försörjningskrav för anhöriginvandring

Motionärer: Ulf Öfverberg, Stockholm, Andreas Bergström, Stockholm, Alexander Bard, Stockholm, Thomas af Bjur, Mariefred, Erik Jennische, Stockholm, Martina Lind, Stockholm, Nina McEvenue, Stockholm, Seved Monke, Stockholm, Lina Nordquist, Uppsala, Birgitta Ohlsson, Stockholm

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** partistyrelsen ges i uppdrag att verka emot ett försörjningskrav som försvårar återförening mellan föräldrar och barn

Under lång tid lät Socialdemokraternas integrationspolitiken förfalla. Många är de problem som är förknippade med en ogenomtänkt och alltför rigid integrationspolitik. Det är ett omfattande misslyckande som den borgerliga regeringen antligen försöker reformera.

Men det är inte alltid lätt att göra rätt. Förra året tog regeringen principiellt ställning för ett försörjningskrav för anhöriginvandring, även om regeringen var delvis splittrad i frågan. Därpå tillsattes en utredning som presenterade sitt betänkande i december 2008 (SOU 2008:114).

Men i denna fråga har regeringen och Folkpartiet hamnat helt fel.

Det officiella motivet för politiken är att stärka arbetslinjen genom att ställa krav på att den som fått uppehållstillstånd i Sverige ska ha en inkomst och bostad innan familjen kan komma efter. Kraven på försörjning ska underlätta integrationen av de nya medborgarna, är tanken.

Men utredaren anser att det därför ska vara möjligt att separera barn från sina föräldrar i upp till fyra år. Rätten till sina föräldrar görs beroende av föräldrarnas medborgarskap, gångbarhet på den svenska arbetsmarknaden och grund för uppehållstillstånd i Sverige. Det är både omänskligt och fullständigt kontraproduktivt.

De som under åtskilliga år har jobbat med flyktingar och familjeåterförening som exempelvis Röda korset och Rädda barnen, vittnar dessutom om att en snabb återförening med familjen ökar förutsättningarna för lyckad integration. Även Barnombudsmannen, Diskrimineringsombudsmannen och Unicef är mycket kritiska.

Utredarens förslag kommer att skapa fler mänskliga tragedier bland de nyanlända samtidigt som integrationen de facto kommer att försvåras – inte förbättras. Ingen integreras bättre och snabbare för att man inte får träffa sina barn.

Frågan var uppe på landsmötet 2007, och landsmötet godtog då partistyrelsens linje att det inte skulle vara lämpligt med försörjningskrav för make/maka och minderåriga barn, men att försörjningskrav däremot skulle kunna vara en möj-

lighet att utöka kretsen av anhöriga som kan komma till Sverige. Utredarens förslag innebar alltså motsatsen till vad landsmötet beslutade. Landsmötets beslut måste fortfarande gälla som Folkpartiets linje och bör understrykas av detta landsmöte.

H25. Stärk asylsökande kvinnors rättigheter

Motionärer: Cecilia Wigström, Göteborg, Lavin Ronak Saleh, Göteborg

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **Att** landsmötet uttalar att Folkpartiet liberalerna ska verka för att förföljelse på grund av kön, könsidentitet och sexuell läggning erkänns som asylskäl inte bara i lagen utan i verkligheten

Det finns många invandrarkvinnor som har lämnat sitt land på grund av det samhällsförtryck de som kvinnor har utsatts för. De har kommit till Sverige för att leva och anpassa sig i det svenska samhället, men många av dem har efter en lång tid fått avslag av Migrationsverket. De finns kvinnor som har varit fängslade i sitt hemland och har tortyrmärken på sina kroppar och har blivit sexuellt utnyttjade och tvångsgifta, men får ändå inte stanna.

Då frågar vi oss om lagändringen som gjordes för något år sedan verkligen har inneburit någon förändring. Könsspecifik förföljelse ska numera vara anses vara asylskäl. Könsspecifik förföljelse innefattar bl.a. könsstympning, tvångssteriliseringar och aborter som utförs under tvång liksom våldtäkt.

Förföljelse på grund av kön, könsidentitet eller sexuell läggning är inte en del av Genève-konventionen i dag, men det UNHCR rekommenderar att dessa grunder bör respekteras av länder. Vi anser att dessa flyktingskäl bör stärkas genom att Sverige verka för ett tilläggsprotokoll till Genève-konventionen.

H26. Tydliggör lagen för asylsökande och kvotflyktingar

Motionär: P.-O. Olsson, Gällö

Förslag till landsmötesbeslut:

1. **att** samma lag ska gälla för asylsökande och kvotflyktingar i väntan på medborgarskap

H: Integrations- och migrationspolitik

Partistyrelsens yttrande

Inledning

Invandringen är en tillgång för Sverige. Mångfalden berikar vårt samhälle och utan invandrare skulle vårt land aldrig ha blivit en framgångsrik industri- och välfärdsnation. Sveriges dörrar ska vara öppna för människor som behöver en fristad men också för människor som frivilligt söker sig till vårt land för att bygga ett nytt liv.

Vi vill även se ett öppnare Europa och välkomnar en mer harmoniserad syn på invandring i EU. Såväl Norden som EU ska stå som föredöme för att en värld med fri rörlighet inte endast förblir en vision. Samma grundläggande regler för asyl och krav på en rättssäker asylprocess och flyktningmottagning bör gälla i alla EU-länder. Målet med den gemensamma asyl- och migrationspolitiken är inte att minska Sveriges ansvar utan att höja nivån i EU som helhet.

Men invandringen ställer oss också inför utmaningar. Den kräver en fungerande arbetsmarknad och en integrationspolitik som både låter nyanlända personer bli delaktiga i samhället och tar hänsyn till alla människors rätt att utforma sina egna liv. Möjligheten att bedriva en human flyktningpolitik och en öppen migrationspolitik hänger intimt ihop med en välfungerande integrationspolitik, som förmår ta till vara nykomlingarnas kreativa krafter och ge dem möjlighet att bli en aktiv del av vårt samhälle.

För att skapa vägar ut ur utanförskapet betonar vi såväl samhällets som individens ansvar. Samhället måste åtgärda systembrister och diskriminering som stänger ute människor. Hela Sverige måste ta ansvar för att välkomna och ge nyanlända en god start i det nya landet. Individen måste samtidigt göra sig införstådd med samhällets skyldigheter såväl som rättigheter. Det svenska samhällets frihet fordrar både ansvar och gränser, det öppna samhället kan inte existera utan ett tydligt ställningstagande för individens frihet.

Under de första åren i regeringsställning, där Folkpartiet bland annat har haft ansvar för integrations- och jämställdhetsdepartementet, har början till ett perspektivskifte i svensk integrations- och migrationspolitik inletts. Bland annat är en ny diskrimineringslagstiftning på plats, en reformering av flyktningmottagande och introduktion har påbörjats och en liberaliserad lagstiftning för arbetskraftsinvandring har införts.

I tider av ekonomiska problem och hög arbetslöshet finns ett särskilt ansvar för liberaler att inte kompromissa kring att Sverige och Europa ska vara öppet, humant och välkomnande. Det kräver en liberal integrationspolitik där vi fortsätter bryta utanförskapet och gör Sverige till ett land där alla människor upplever makt över sin egen tillvaro och att deras krafter tas tillvara.

Yttrande över programförslaget samt motionerna

Tiden innan uppehållstillstånd

Programpunkt 1–5 samt motionerna H1–H4, H5 yrkande 4–5 och G33 yrkande 3

Rapporten ”Egenmakt för ett öppet samhälle” punkt 1–5 rör alla perioden innan beslut om uppehållstillstånd ges. I rapportens **punkt 1** föreslås att mottagandeverksamheten av asylsökande separeras från Migrationsverket för att verket ska fokusera på sin huvudsakliga uppgift som myndighetsbeslutande i migrationsärenden. Mottagande verksamhet ska öppnas upp för flera aktörer. I rapportens **punkt 2** föreslås att migrationsdomstolarna ska utse offentligt biträde i stället för Migrationsverket som i dag. Argumentet är att det ökar rättsäkerheten och transparensen.

Partistyrelsen vill i enlighet med rapporten betona att en uppdelning av Migrationsverket är en viktig del i att förbättra såväl rättsäkerheten som integrationsprocessen. Med en mer ändamålsriktig organisation kan kärnverksamheten prioriteras. Migrationsverkets kan fördjupa sitt arbete för en snabb men rättssäker prövning av asylärenden medan en mer pluralistisk verksamhet med flera aktörer kan sysselsätta asylsökande på ett för integrationen meningsfullt sätt. Ytterligare en viktig åtgärd för att öka rättsäkerheten i instans- och processordningen är att föra över uppgiften att utse offentliga biträden i asylärenden från migrationsverket till migrationsdomstolarna. **Partistyrelsen föreslår att punkt 1 och 2 bifalls.**

Hembesök för hälsoundersökningar föreslås i rapportens **punkt 3** för att tidigt kunna identifiera eventuella vårdbehov hos nyanlända. I rapportens **punkt 4** föreslås att gömda ges utökad rätt till vård motsvarande den som ges till asylsökande. **Punkt 5** i rapporten föreslår att sjukvården görs till en skyddad zon för gömda så att information inte kan föras vidare till annan myndighet.

I motion **H1** yrkas att akut och annan omedelbart nödvändig vård ska ges till alla som vistas i Sverige och att staten åtar sig det ekonomiska ansvaret för att denna etiska princip upprätthålls, att sjukvårdspersonal får särskild utbildning om asylsökandes situation och sjukvårdsbehov och att staten åtar sig det ekonomiska ansvaret för att utbildningen kan genomföras, och att papperslösa och asylsökande ska uppleva den svenska sjukvården som en trygg plats och att det därför ska vara förbjudet för sjukvårdspersonalen att kontakta polis eller annan myndighet.

Partistyrelsen anser att en god undersökning och uppföljning av hälsan hos personer som söker sig till Sverige för att få skydd är ett viktigt moment i integrationsprocessen. För att förbättra andelen som genomgår en hälsoundersökning är möjlighet till hembesök av sjukvården ett bra alternativ. Sådan uppsökande vård bör främst rikta sig mot dem som redan beviljats uppehållstillstånd. Partistyrelsen anser också att även gömda har rätt till nödvändig vård - ingen människa ska kunna nekas sjukvård. För att vården ska vara en realistisk möjlighet för den enskilde krävs samtidigt att sjukvården inte får delge övriga myndigheter, såsom polis, information om den gömde. Människor vars enda brott är att de vistas utan tillstånd i Sverige och som behöver vård ska inte behöva känna sig rädda att bli utlämnade från sjukvården till polis

med risk att avvisas. **Partistyrelsen föreslår att punkt 3, 4 och 5 samt motion H1 bifalls.**

I **motion H2** föreslås att en ny punkt förs in under rubriken "Samhällets ansvar för barn i utsatta situationer". Punkten innehåller skrivningar om ett starkare beaktande av barns egna asylskäl. Förslaget innehåller också en skrivning om att ensamkommande barns asylskäl ska bedömas mer generöst. Vidare föreslås att förvarsplacering av barn inte ska få förekomma och att åldersbestämning via röntgen och ben inte ska få användas.

I **motion H3** föreslås att fyra punkter förs in efter punkt 2 i rapporten. I första tilläggs punkten föreslås att uppehållstillstånd automatiskt ska beviljas om asylprövningen är längre än sex månader. I andra tilläggs punkten föreslås att asylsökande regelbundet ska få göra en anonym utvärdering av Migrationsverkets handläggare. Likaså ska justitieombudsmannen regelbundet utvärdera Migrationsverkets verksamhet. Sverige föreslås även utforma ett stickprovssystem för att systematiskt följa upp konsekvenser av Migrationsverkets beslut om utvisningar. I tredje tilläggs punkten föreslås att Migrationsverket endast ska få fatta positiva beslut i första instans. Övriga fall ska lämnas till direkt till migrationsdomstol. I punkten föreslås även att alla som riskerar utvisning ska ha rätt till domstolsprövning. Likaså föreslås att den nya processordningen ska respekteras genom att muntlig framställan ska vara norm och att asylbeslut ska ges skriftligen på den asylsökandes språk. I den fjärde och sista tilläggs punkten föreslås att arbetstillstånd inte ska krävas för asylsökande som vill arbeta under asylprövningen. I tilläggs punkten föreslås också att spårbyte mellan arbetskraftsinvandring och asylsökande ska vara möjligt när som helst. Avslutningsvis föreslås att asylprövningen ska fortsätta även då personen ifråga bytt spår och beviljats uppehållstillstånd som arbetskraftsinvandrare.

I **motion H4, yrkande 4**, föreslås att normalfallet ingen anhöriginvandrare eller utlännning, som inte begått eller misstänks begå brott, avvisas. Vidare i **yrkande 5**, föreslås att landsmötet uttalar att samtliga utlännningar bör ges arbetstillstånd. I samma **motion yrkande 6** föreslås att ingen person som ska avvisas ska kunna sättas i förvar. I **motion H5 yrkande 4 och 5** föreslås en rad tillägg i rapporten rörande fri invandring, möjligheten till asyl och en gemensam europeisk migrationspolitik. I **motion G33 yrkande 3** föreslås att regeln om att tvingas återvända till sitt hemland för att söka uppehållstillstånd när man etablerat sig i Sverige genom arbete, långt gångna studier eller giftermål ses över.

Partistyrelsen instämmer med **motion H2** i ambitionen att stärka barns situation i asylärenden. Barn kan ha egna asylskäl och ska därför, i lämplig form, höras om dessa. Att besluta om att sätta en person i förvar är en form av frihetsberövande som, i synnerhet när det gäller barn, måste användas med mycket stor restriktivitet. Partistyrelsen anser dock att det fortsatt kan vara nödvändigt i situationer då risken för avvikelser är stor. Partistyrelsen delar motionärens syn att ensamkommande barn är en utsatt grupp vars rättigheter måste värnas särskilt. Att fastställa någons exakta ålder är mycket svårt. Partistyrelsen anser att de metoder som används ska vara så säkra och exakta som möjligt. Därför bör inte t.ex. röntgen uteslutas.

Partistyrelsen delar motionärens åsikt i **motion H3** att asylprövningstiden bör kortas för att minska tiden av oro och underlätta integrationsprocessen. Däremot finner inte partistyrelsen förslaget att införa en tvingande sexmånaders handlägningsregel som en väg att gå. En sådan regel riske-

rar leda till rättsosäkerhet med felaktiga incitament för såväl tjänstemän som asylsökande och skulle frångå principen om att individuella asylskäl ska vara grund för uppehållstillstånd. Förslaget om att öka kontrollen och utvärderingen av Migrationsverket är i linje med partistyrelsens ståndpunkt. Partistyrelsen anser dock, till skillnad från motionären, att Migrationsverket som myndighet fortsatt ska kunna avslå en asylansökan. I den nya instans- och processordning som råder utgör Migrationsverket första instans och måste således kunna bevilja och avslå ärenden. Asylprocessen bör stärkas genom att Migrationsverkets verksamhet förbättras och inte genom att myndigheten fräntas delar av sin kärnuppgift.

I likhet med motionärens åsikt i **motion H3** anser även partistyrelsen att det är viktigt att den nya processordningen följs i enlighet med lagstiftarens intentioner. Partistyrelsen anser att det ur rättsosäkerhetsperspektiv är viktigt att asylsökande har möjlighet att bli informerad om beslut i sitt ärende. Många gånger löser sig detta naturligt genom att släktingar, vänner eller personal på Migrationsverket kan översätta domen till ett för den asylsökande förståligt språk. En naturlig tidpunkt att bli informerad är också under det samtal med tillgång till tolk den asylsökande kallas till av Migrationsverket efter beslut. En förändring av rådande praxis kräver ett noggrant övervägande för att tillgodose att alla sökande har möjlighet att bli informerade om innehållet i sitt beslut men samtidigt undvika att de administrativa kostnaderna drastiskt ökar. Partistyrelsen anser att landsmötet i nuläget inte kan avgöra hur den bästa avvägningen ser ut men att Folkpartiet bör beakta frågan.

Partistyrelsen ser positivt på att göra det enklare att arbeta och försörja sig själv som asylsökande. Den arbetskraftsinvandringsreform som genomförts är en av Europas mest långtgående. Däribland är spårbyte från asylansökan till arbetskraftsinvandring en positiv möjlighet. Partistyrelsen betonar dock att vissa regler måste finnas för att motverka att möjligheten till spårbyte inte innebär ett otillbörligt användande av rätten att söka asyl. Partistyrelsen anser även att vissa regler för arbetstillstånd generellt måste finnas bland annat för att matcha utbud till efterfrågan. Partistyrelsen har åsikten att ett påbörjat asylärende fullt ut ska behandlas även om personen fått uppehållstillstånd i enlighet med reglerna kring arbetskraftsinvandring.

Arbetskraftsinvandringsreformen har inneburit att det blivit lättare att söka uppehållstillstånd utan att behöva lämna landet. Vad gäller **motion G33 yrkande 3** bör även nämnas att regeringen har aviserat en översyn av kravet på att uppehållstillstånd ska sökas utanför Sverige vid anknytningsärenden. Denna översyn välkomnas av partistyrelsen.

Partistyrelsen föreslår att motion H2–H3 och G33 yrkande 3 anses besvarade och att motion H4 yrkande 4–6 och motion H5 yrkande 4 och 5 avslås.

Partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkar:

1. **att** programgruppens förslag punkt 1 bifalls
2. **att** programgruppens förslag punkt 2 bifalls
3. **att** programgruppens förslag punkt 3 bifalls
4. **att** programgruppens förslag punkt 4 bifalls
5. **att** motion H1 bifalls
6. **att** programgruppens förslag punkt 5 bifalls

7. **att** motion H2 anses besvarad
8. **att** motion H3 anses besvarad
9. **att** motion G33 yrkande 3 anses besvarat
10. **att** motion H4 yrkande 4 avslås
11. **att** motion H4 yrkande 5 avslås
12. **att** motion H4 yrkande 6 avslås
13. **att** motion H5 yrkande 4 avslås
14. **att** motion H5 yrkande 5 avslås

Integration som samhällskontrakt

Introduktionen – en avgörande tid

Programpunkt 6–8 samt motionerna H6–H13

I rapportens **punkt 6** föreslås att etableringssamtal mellan den nyanlände och arbetsförmedlingen ska införas nationellt. I motion **H6** föreslås att en punkt om att alla kommuner ska vara skyldiga att ta emot flyktingar ska föras in i rapporten. I motionen **H7** föreslås att en arbetsgrupp ska tillsättas av partistyrelsen för att föreslå förändringar av ansvarfördelningen och ersättningssystemet för kommuner vad gäller mottagande av flyktingar. Möjligheten till undantag från ordningen med eget boende i kommuner med en ansträngd situation föreslås i motion **H8**.

Introduktionstiden efter ett beviljat uppehållstillstånd är en viktig tid som på många sätt avgör hur en människas liv i det nya landet kommer att utveckla sig. Partistyrelsen anser att ett välinformerat val av bostadsort och arbetsmarknadsutbildning är ett av de mest avgörande valen för en nyanländ. Arbetsförmedlingen har en viktig roll att erbjuda samtal för att hjälpa den nyanlända att göra ett rationellt val oavsett var den nyanlände bor i landet. Det är också en rimlig utgångspunkt att personer som flytt till Sverige och fått uppehållstillstånd ska kunna bosätta sig i alla kommuner i landet och där få möjlighet till en introduktion. Det system som gäller i dag, med möjlighet för kommuner att avstå från att träffa en överenskommelse om flyktingmottagande och därmed inte ingå bland de kommuner som det går att anvisa en plats i, är inte tillfredsställande.

Mottagandet av nyanlända invandrare är ett ansvar för alla kommuner i landet. Det är inte rimligt att ett antal kommuner med goda förutsättningar för introduktion och etablering på arbetsmarknaden ska kunna avstå att ta emot nyanlända som behöver anvisas bosättning i en kommun medan andra kommuner blir hårt belastade. Men alla kommuner har inte samma förutsättningar för ett gott mottagande och en snabb introduktion, beroende på den lokala bostads- och arbetsmarknaden, möjligheten att ordna utbildning och liknande faktorer. Även framgent kommer en sannolikt en stor del av alla asylsökande att vara en angelägenhet för främst större kommuner med god arbetsmarknad. Undersökningar visar också att integrationen lyckas bättre här.

Trots många asylsökande och ett stort antal beviljade uppehållstillstånd under de senaste åren motsvarar för närvarande utbudet av introduktionsplatser behovet även om en del kommuner inte träffat någon överenskommelse om mottagande. Behovet av mottagningskapacitet kan dock förändras med kort varsel och det är angeläget att ha ett mottagningssystem som är hållbart och flexibelt och fungerar vid fluktuationer i migrationsströmmarna. Vid en kraftig ökning av antalet personer som söker sig till Sverige är det angeläget att hela

den mottagningskapacitet som finns i landet utnyttjas. Vid sidan av detta är partistyrelsen öppen för att fler förändringar av mottagarsystemet kan behövas. Som beskrivs i rapporten finns ett pågående reformarbete inom regeringskansliet vad gäller mottagandet av nyanlända. Partistyrelsen inväntar resultatet från detta arbete för eventuellt vidare åtgärder. **Partistyrelsen föreslår att följande förs in sist i punkt 6:** ”Det är ett ansvar för alla Sveriges kommuner att ta emot flyktingar. För det fall att behov finns, ska det ytterst vara möjligt att tvinga kommuner som tidigare inte tagit ansvar att teckna avtal om flyktingmottagande.”

Partistyrelsen föreslår vidare att punkt 6 bifalls i övrigt samt att motion H6, H7 och H8 anses besvarade.

I rapportens **punkt 7** föreslås att studier i svenska för invandrare (sfi) ska begränsas till max tre år för att undvika att utbildningen blir en sorts förvaringsplats. I motionen **H9** föreslås att en skrivning om 4 timmars arbete/praktik ska inleda dagen inom sfi-undervisningen ska komplettera rapportens förslag 7.

Partistyrelsen anser att utbildningen i svenska genom Svenska för invandrare är ett avgörande moment i introduktionen. Ett viktigt steg för att öka en tills nu bristande kvalitet och göra verksamheten mer målfokuserad är att renodla verksamheten och att införa en tidsgräns på exempelvis tre sammanhängande kalenderår. En kombination av språkstudier och praktik/arbete är en bra modell som används på olika ställen i landet. Partistyrelsen anser dock inte finna anledning för landsmötet att ta ställning till det exakta utförandet och upplägget av en kombination. **Partistyrelsen föreslår att punkt 7 bifalls och att motion H9 anses besvarad.**

I rapportens **punkt 8** föreslås att en medborgarkurs för alla vuxna som flyttar till Sverige införs. Kursen ska ge en djupgående introduktion till det svenska samhället och vara ett krav för den som vill bli svensk medborgare. Samtidigt bör en sorts medborgarceremoni införas där personer som vill bli svenska medborgare bekräftar att de tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har och att man avser följa gällande regler och lagar. Slutligen föreslås att prövningen för medborgarskap bör göras mer individuell och inte utgå från olika tidsgränser. I motion **H10** föreslås att inga formella utbildningar ska krävas för svenskt medborgarskap. I motionen **H11** föreslås att punkt 8 i rapporten ska ha en skrivning om att deltagande i medborgarkurs ska vara obligatoriskt i introduktionen och att det ska kopplas till introduktionsersättningen. I motion **H12** föreslås att en högtidlig medborgarskapsceremoni endast ska vara frivillig. I motionen **H13** föreslås att ”språktest” ska ersättas av ett test med fokus på dem mänskliga rättigheterna.

Partistyrelsen anser att en uppgradering av det svenska medborgarskapet är angeläget. Utöver de tidigare förslag landsmötet antagit är införandet av en medborgarkurs för vuxna ett viktigt steg för att markera de skyldigheter och rättigheter som gäller i Sverige. Tyngdpunkten bör läggas på hur vi Sverige lever upp till och respekterar universella värderingar om demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Det handlar således inte om att lära ut värden eller värderingar som anses ”svenska”. Kursen bör även innehålla en fördjupad introduktion till hur det svenska samhället praktiskt fungerar. För att alla medborgare ska ta del av detta bör medborgarkursen vara obligatorisk för svenskt medborgarskap men också erbjudas frivilligt till alla som flyttar till Sverige. Barn får motsvarande information genom den svenska skolan.

Likasa bör en medborgarskapsceremoni på ett högtidligt

sätt markera att ett samhällskontrakt mellan individen och staten har slutits. De som inte vill delta i ceremonin ska på annat sätt markera att de är införstådda i de rättigheter och skyldigheter ett svenskt medborgarskap innebär. Partistyrelsen anser även att kraven för medborgarskap i större utsträckning än i dag ska utformas så att de utgår ifrån individen snarare än olika tidsgränser. Partistyrelsen vidhåller även de två senaste landsmötenas resonemang att ett språkkrav vid svenskt medborgarskap är en viktig del i att betona språkets roll för integrationen. För att förtydliga att medborgarskapsceremonin ska vara frivillig föreslår partistyrelsen en smärre justering av punkt 8 och att punkten i övrigt **bifalls**. **Vidare yrkar partistyrelsen att motion H10, H11, H13 avslås samt att motion H12 anses besvarad.**

Jämställdhet i globaliseringens tid

Programpunkt 9–11 samt motion H14

I rapportens **punkt 9** tas avstånd från särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som innebär att kvinnor förtrycks. I **punkt 10** föreslås att medhjälp till barnäktenskap kriminaliseras. I **punkt 11** föreslås att en särskild brottsrubricering för tvångsäktenskap utreds vidare. I motion **H14** yrkar motionären på att ändra texten i punkt 9 så att inte bara kvinnor utan även män förs in som föremål för förtryck genom kulturella hänsyn.

I princip i alla kulturer, däribland även den svenska, finns patriarkala strukturer. De värderingar som kopplas till detta innebär ett socialt tryck på såväl kvinnor som män som i olika situationer kan övergå till en inskränkning av den individuella friheten. Det är oftast främst kvinnor som får utstå förtryck. Men även pojkar kan vara offer vid t.ex. äktenskapstvång. Förtryck mot hbt-personer, oavsett kön, kan också ha sin grund i patriarkala och heteronormativa strukturer. Av det skälet vill partistyrelsen ändra den första meningen i punkt 9, i linje med vad motion H14 föreslår. Partistyrelsen anser vidare att barnäktenskap inte är förenbart med ett liberalt samhälle. Personer som inte är myndiga är fortfarande i stort beroende av sin omgivning, inte minst sina föräldrar, och det är nödvändigt att förstärka lagstiftningen så att föräldrar inte använder sin makt till att välja partner åt sina barn. Likaså anser partistyrelsen det vara angeläget att äktenskap som ingåtts där tvång eller hot varit inblandat för en egen brottsrubricering. På så sätt markeras den okränkbara rättigheten att själv få välja sin livspartner.

Partistyrelsen föreslår att punkt 9 bifalls med ändringen att första meningen får lydelsen ”Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära förtryck på grund av kön eller sexuell läggning” och att motion H14 med detta anses besvarad. Partistyrelsen föreslår även att punkt 10 och 11 bifalls.

Partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkar:

1. **att** programmets punkt 6 ges lydelsen: **”Etableringssamtal för rationella beslut vid bosättning införs nationellt.** Nyanländas introduktion ska påbörjas så snabbt som möjligt efter det att uppehållstillstånd har beviljats. Därför bör Arbetsförmedlingen hålla etableringssamtal med den nyanlända så snart som

möjligt. Samtalet ska innehålla en diskussion om lämplig bosättningsregion och kommun. Utgångspunkten är att på ett bättre sätt än vad som sker i dag matcha individens kompetens och bakgrund med en lämplig kommunplacering. Folkpartiet föreslår att verksamheten införs på nationell nivå i och med att reformen av nyanländas etablering träder i kraft. Det är ett ansvar för alla Sveriges kommuner att ta emot flyktingar. För det fall att behov finns, ska det ytterst vara möjligt att tvinga kommuner som tidigare inte tagit ansvar att teckna avtal om flyktingmottagande.”

2. **att** motion H6 anses besvarad
3. **att** motion H7 anses besvarad
4. **att** motion H8 anses besvarad
5. **att** programgruppens förslag punkt 7 bifalls
6. **att** motion H9 anses besvarad
7. **att** programmets punkt 8 ges lydelsen: **”Medborgarskap för ett öppet samhälle.** Vi föreslår att en medborgarkurs införs. Medborgarkursen ska inte bli en formalitet utan bör vara en mer djupgående introduktion till det svenska samhället. Alla som flyttar till Sverige i vuxen ålder ska inbjudas till denna utbildning. För den som ansöker om svenskt medborgarskap ska det i princip vara ett krav att ha genomgått denna medborgarkurs. En ny form av medborgarceremoni införs dit den nye medborgaren inbjuds. En del bör vara att man bekräftar att man tagit del av vilka rättigheter och skyldigheter man har och att man avser att delta i samhället och efterleva gällande lagar och regler. Prövningen för medborgarskap bör göras mer individuell och inte utgå från olika tidsgränser.”
8. **att** motion H10 avslås
9. **att** motion H11 avslås
10. **att** motion H12 anses besvarad
11. **att** motion H13 avslås
12. **att** programgruppens förslag punkt 9 ges lydelsen: **”Mångfald – men inte utan jämställdhet.** Utifrån en liberal grundsyn kan vi aldrig godta att kulturella hänsyn skulle innebära förtryck på grund av kön eller sexuell läggning. Vi avisar de krav på särlösningar och undantag från svensk lagstiftning som förts fram och som skulle utgöra brott mot alla människors lika värde och rättigheter. Domstolar och myndigheter ska inte heller tillämpa svensk lag på ett sätt att individer kränks på grund av missriktad kulturell hänsyn. Utgångspunkten är att ta ställning för individen när hon kränks, oavsett av vem.”
13. **att** motion H14 därmed anses besvarad
14. **att** programgruppens förslag punkt 10 bifalls
15. **att** programgruppens förslag punkt 11 bifalls

Reservation 1

Roger Haddad

Jag reserverar mig till förmån för att motion H6 bifalls.

Reservation 2

Birgitta Ohlsson

Jag reserverar mig till förmån för att programgruppens förslag punkt 8 avslås.

Motivering: Erbjud gärna medborgarskapskurser, men frivilliga sådana. Inga formella utbildningar ska krävas för svenskt medborgarskap.

Företagsamhet, förortsutveckling samt övrig integrationspolitik

Programpunkt 12–29, motionerna H15–H19 samt H4 yrkande 1–3 och 7–8

I **punkt 12** föreslås att lokala mikrokreditgivningskontor införs i utanförskapsområden. I **punkt 13** föreslås att så kallade företagsänglar kopplas till utanförskapsområdena.

Partistyrrelsen anser att det är angeläget att de områden som i dag kännetecknas av utanförskap får förutsättningar till ett blomstrande näringsliv. Företagande är en väg till egenmakt men även förutsättningarna för en god arbetsmarknad. Vad som ofta fattas i de mest utsatta områdena är riskkapital och insyn i den etablerade svenska näringslivsmiljön. Det finns därför anledning att göra nationellt riktade satsningar. **Partistyrrelsen föreslår att punkt 12 och 13 bifalls, dock med strykning av skrivningarna i punkt 12 om att lånen ska ges utan säkerhet och förtydligande att själva mikrokreditgivningskontoren bör ligga i utanförskapsområdena. Vidare bör ordet ”företagsänglar” i punkt 13 byts ut mot ”företagscoacher”.**

I rapportens **punkt 14** föreslås att socialtjänstlagen ändras så att kommuner måste erbjuda arbetsföra mottagare av försörjningsstöd en aktivitet minst halvtid fem dagar i veckan. För att kompensera kommunerna för denna kostnad föreslås en ersättningsmodell för kommuner i rapportens **punkt 15**. I motion **H4, yrkande 1, 2, 7 och 8** föreslås en rad yrkanden som rör reglerna kring arbete ur integrationsperspektiv. I motion **H15** föreslås att ett system med integrationspoäng införs för att öka incitamenten att delta i arbetslivet och i det civila samhället som helhet.

En absolut avgörande del för att ta makten över sin egen vardag är ett arbete. Partistyrrelsen välkomnar förändring av socialtjänstlagen så att aktivitet ska garanteras för dem som uppstår ekonomiskt bistånd men som har arbetsförmåga. Det finns ett flertal exempel på att liknande reformer har fungerat för att minska passiviseringen och öka kontakten med arbetslivet vilket i slutändan kan resultera i ett reguljärt arbete. Partistyrrelsen anser därför också att det är rimligt att den som kan utföra ett arbete krävs på deltagande i daglig sysselsättning för att få försörjning i enlighet med socialtjänstlagen. Partistyrrelsen vill samtidigt betona att försörjningsstödet är samhällets yttersta skyddsnet. Det är därför inte rimligt att i likhet med dagens a-kassa sänka ersättningen efter en viss tids arbetslöshet. Partistyrrelsen betonar också vikten av att delta, inte bara i arbetslivet utan även i övriga samhället, för att bryta en passivisering som lätt kan leda till ett mer permanent utanförskap. Det är därför viktigt att se rapportens alla förslag som en helhet där förslag för integration genom föreningsliv m.m. finns, exempelvis förslaget om integrationscentrum. Att därutöver införa ett system med incitament utifrån integrationspoäng anser inte partistyrrelsen vara angeläget även om den delar motionärens ambition att öka integrationen mellan individen och samhällets olika delar.

Partistyrrelsen föreslår att punkt 14 och 15 bifalls och att motionen H4 yrkande 1, 2, 7, 8 och motion H15 avslås.

I punkterna 16–18 och 21–22 föreslås flera åtgärder för att göra staten som arbetsgivare mer integrationsfrämjande. I **punkt 16** föreslås att språkkunskaper i andra språk än i svenska i princip alltid ska ses som en merit. I **punkt 17** föreslås en ”50-50-satsning” där 50 miljoner kronor satsas på ett

pilotprojekt för att bredda chefsrekryteringen i 50 myndigheter, landsting och kommuner. I **punkt 18** föreslås ett generellt ställningstagande för att bryta upp offentliga monopol. I **punkt 21** föreslås att arbetet med att fastställa anonymiserade jobbansökningars effekt bör fortsätta undersökas. Slutligen i **punkt 22** föreslås att kraven på svenskt medborgarskap ska ses över vid offentlig uppdrag.

Ambitionen att göra den offentliga sektorn till en mer integrationsfrämjande arbetsgivare delas av partistyrrelsen. Det är av yttersta vikt att den del av arbetsmarknaden där politiker har ett mer direkt inflytande blir ett föregångsexempel för hur den resurs en icke-svensk bakgrund innebär tas tillvara. Partistyrrelsen välkomnar även en satsning på att bredda rekryteringsgrunden för chefer inom den offentliga sektorn. Förebilder i ledare med utländsk bakgrund har ett stort värde för den gängse bilden av vad som är ett möjligt livsval. I anslutning till detta anser även partistyrrelsen det vara motiverat att fortsätta Folkpartiets arbete för att bryta upp de offentliga monopolen och på så sätt möjliggöra mer egenföretagande och möjligheter för anställda att välja arbetsgivare.

Det försök med anonymiserade jobbansökningar som gjorts i bland annat Göteborgs stad har inte givit något entydigt svar. Vissa positiva förhoppningar finns dock om att andelen med utländsk bakgrund som kallas till intervju ökar. Partistyrrelsen efterfrågar därför ytterligare underlag för att ta ställning till om anonymiserade jobbansökningar ska tillämpas i större omfattning. Partistyrrelsen anser också att även om det svenska medborgarskapet generellt ska få en ökad betydelse så finns det anledning att se över kravet på svenskt medborgarskap för de runt 400 000 anställningar som kräver svenskt medborgarskap och på så sätt ytterligare öppna den offentliga sektorn för personer med utländsk bakgrund. Det är samtidigt viktigt att betona att det stora flertalet av dessa tjänster, såsom polis, domare eller anställning inom vissa delar av försvaret, fortsatt ska kräva svenskt medborgarskap. **Partistyrrelsen föreslår att punkterna 16, 17, 18, 21 och 22 bifalls.**

För att öka kunskapen och forskningen om migration och integration föreslås i **punkt 19** en högskola inrättas för detta ändamål. Högskolans primära mål ska vara att skräddarsy utbildningar för relevanta yrkesgrupper som arbetar med frågor som rör sakområde. I motion **H16** föreslås att punkt 19 tillförs en skrivning om att faktorer som driver på segregation och hur det kan motverkas bör studeras.

Partistyrrelsen anser att forskning och högskoleutbildning med migration och integration som inriktning skulle ha en viktig funktion att fylla. I dagens Sverige är inslag av människor med annan kulturell bakgrund än traditionellt svensk ett naturligt inslag. Det är därför angeläget att viktiga samhällsfunktioner får kunskapsförsörjning på ett ordnat och kvalitetssäkrat sätt. Detta kommer även att ge fördjupad kunskap om segregationens drivkrafter.

För att förtydliga punkt 19 föreslår partistyrrelsen en något annorlunda skrivning: **”Stärkta kunskaper om migration och integration.** Kunskapen om migranternas kulturella och sociala bakgrund är ett okänt kapitel för många. Likaså kunskapen om migrationens betydelse för Sveriges utveckling och som del av den svenska historien. Inom såväl privat som offentlig sektor är behovet av utbildning och kunskap om migration och integration viktig för att bättre kunna möta den mångfald vi möter i vår dagliga verksamhet. Utbildningar ska kunna skräddarsys för relevanta yrkesgrupper såsom tjänstemän inom socialförvaltning, Arbetsförmedlingen, hälso- och

sjukvård, polisen och Migrationsverket.” Med detta föreslår även att **motion H16 anses besvarad**.

I rapportens **punkt 20** föreslås att integrationscentrum bildas i utanförskapsområden där lokala projekt med det civila samhället som bas genomförs med delvis finansiering av staten.

Partistyrelsen anser att det civila samhället är en viktig nyckel för att lyfta ett bostadsområde ur utanförskap. En arena för detta skulle kunna utgöras av så kallade integrationscentrum. Positiva erfarenheter från Spanien visar på att sådana mötesplatser tillsammans med statliga ekonomiska resurser ger resultat. Det är viktigt att betona att de projekt som sker under integrationscentrumets tak kommer på initiativ av boende i området och inte är en verksamhet styrd utifrån. **Partistyrelsen föreslår att punkt 20 bifalls**.

I rapportens förslag 23–29 framförs en rad principer och åtgärder rörande fysiskt stadsplanering med avsikt att lyfta utanförskapsområden. **Punkt 23** pekar på behovet av ett generellt förändrat tänkande kring hur städer fysiskt planeras och en större medvetenhet kring integrationsfrågor i detta sammanhang. I **punkt 24** och **25** poängteras behovet av att förtäta och bygga ihop redan existerande förorter och att blanda mellan olika sorts lokaler och bostäder. I **punkt 26** efterfrågas en satsning på det offentliga rummet i de berörda områdena. I **punkt 27** öppnas för att vissa byggnader inte är värda att bevara utan bör rivas. För att möjliggöra en upprustning av nedgångna bostäder föreslås ett statligt garantilån i **punkt 28**. Avslutningsvis föreslås i **punkt 29** att hyresnämnden ska få större möjligheter till åtgärder då en hyresvärd inte kan tillhandahålla en rimlig standard på bostäder.

I motion **H17** föreslås en kompletterande skrivning under rubriken ”förortslyft” i rapporten om att fysiska insatser i utanförskapsområden måste kompletteras med sociala åtgärder. I motion **H4, yrkande 3**, föreslås att det i rapportens punkt 25 tillförs att kommersiella lokaler bör vara en del av en blandad bebyggelse. I motion **H18, yrkande 1**, föreslås rubrikbyte av aktuellt avsnitt i rapporten till ”ombyggda städer för integration”. I motion **H18 yrkande 2** föreslås att punkt 27 ändras till att också betona villaområdets behov av blandad bebyggelse. I motion **H19** föreslås att en ny punkt under rubriken ”Förortslyft” i rapporten tillförs med förslag på ökade satsningar och samarbete för att stärka tryggheten. I motionen föreslås även att kommunen ska kunna kräva av fastighetsägare att klotter och skadegörelse ska åtgärdas inom rimlig tid.

Partistyrelsen anser det vara angeläget att på allvar föra in integrationsperspektivet som en påtaglig dimension i svensk statsbyggnad. Även om en större förändring av stadsbilden tar decennier och att vissa förändringar kräver stora resurser är principer om hur våra städer ska få en mer integrationsinriktad utformning ett betydelsefullt steg. Konkreta förslag som lånegarantier och starkare sanktioner vid undermålig bostadsstandard är åtgärder som kan få genomslag inom närmare tid.

Det är också viktigt att notera att de riktlinjer som föreslås i rapporten inte innebär en centralt detaljstyrd planering av Sveriges städer. Det exakta utformandet ska ske genom kommunal planering och marknadens efterfrågan. Partistyrelsen menar också att riktlinjerna som föreslås rör städer som helhet och partistyrelsen inte motsätter sig att mer blandad och tät bebyggelse uppförs i andra stadsdelar än i utanförskapsområdena.

Politiken bör dock ta sikte på att främst förändra situationen i de områden som karaktäriseras av kännetecknen såsom

låg sysselsättning, hög brottslighet och dåliga skolresultat. Partistyrelsen menar också att kommersiella lokaler är ett naturligt inslag i stadsmiljön. Det är viktigt att fysisk planering kombineras med sociala insatser för att bryta utanförskapet. Sådana sociala insatser har inte minst kommunerna ett ansvar för men det finns även att finna sociala åtgärder i rapportens övriga förslag, exempelvis integrationscentrum och mikrokreditgivningskontor. För att åstadkomma en bestående förändring på lokal nivå är det också avgörande att de boende engagerar sig i sitt boend område.

En viktig social aspekt av att lyfta förorterna är att satsa på ökad trygghet och brottsbekämpning genom närmare samarbete mellan olika delar samhället. Det arbetet är redan i dag påbörjat genom exempelvis regeringens utvecklingsarbete där olika kommuner tecknat lokala utvecklingsavtal med staten. Ett fortsatt och fördjupat sådant samarbete välkomnas av partistyrelsen. Likaså delar partistyrelsen åsikten att snabb åtgärd vid skadegörelse och klotter är en viktig del i att upprätthålla en attraktiv standard i bostadsområden. Därför bör kommuner ges möjlighet till krav på fastighetsägare.

Partistyrelsen föreslår att punkterna 23–29 samt motionerna H18 yrkande 1 och motion H19 bifalls och att motion H4 yrkande 3, H17 och H18 yrkande 2 anses besvarade.

Övrig integrationspolitik

Friskolor, religion och det öppna samhället

Programpunkt 30–31

Rapportens avslutande två **punkter 30** och **31** föreslår åtgärder för att säkra att skolan lever upp till uppsatta mål om allsidig utbildning och skolplikt. I punkt 30 föreslås ändringar av inspektionsmetoder av friskolor och en snabbare process när tillstånd för friskolor dras in. I punkt 31 föreslås att dispensen för obligatoriska undervisningsmoment i skolan tas bort.

Partistyrelsen anser att skolan är ett av de viktigaste verktygen samhället har för att ge alla människor en god grund till att göra självständiga och väl övervägda val i livet. En fungerande skola är avgörande för alla barn i Sverige, och alla barn omfattas därför av skolplikt. Det innebär att alla elever ska ta del av samtliga obligatoriska moment i undervisningen. Vad gäller slopat undantag från undervisning så vill partistyrelsen framhålla att i och med förslaget till ny skollag som regeringen presenterade tidigare i år avskaffas möjligheten till dispens ”på grund av elevens speciella inställning eller hemmiljö”. Partistyrelsen vill slutligen också betona att Folkpartiet i grunden är positivt inställd till friskolor så länge det innebär att en god och allsidig undervisning kan garanteras. **Partistyrelsen föreslår att punkt 30 och 31 bifalls**.

Diskrimineringsfrågor

Motionerna H20–H22

I motion **H20, yrkande 1** och **2**, föreslås ändrad lagstiftning kring grund för diskriminering. Partistyrelsen vill först betona att såväl diskriminering som kränkande behandling av personer är oacceptabelt. Samtidigt vill partistyrelsen, precis som under landsmötet 2007, konstatera att kränkning och diskriminering inte är synonyma begrepp. Det utesluter dock

inte att listan för grunderna till diskriminering är stängd.

Sedan en tid tillbaka är en ny diskrimineringslagstiftning på plats. I lagförslaget framgår att regeringen i nuläget anser det mest lämpligt att diskrimineringslagstiftningen utgår från de diskrimineringsgrunder som Diskrimineringskommittén arbetat med och som i huvudsak motsvarar vad som följer av olika EG-direktiv. Regeringen konstaterade också att det inte nu finns tillräckligt underlag för att bedöma lämpligheten av att införa fler grunder eller en öppen lista i lagstiftningen.

Folkpartiets åsikt, som också uttrycktes i en reservation i Diskrimineringskommitténs slutbetänkande, ligger närmare den som uttrycks i motion H20 yrkande 1. På sikt kan det därför vara av intresse att undersöka om det är lämpligt och möjligt att utforma ett generellt och heltäckande diskrimineringsförbud med utgångspunkt i principen om alla människors lika värde och rättigheter. Regeringen överväger för närvarande att låta utreda möjligheterna till ett diskrimineringsförbud med en öppen lista. Partistyrelsen finner tillsvidare denna signal från regeringen som tillfredställande och avvaktar åtgärder i frågan om en öppen lista. **Partistyrelsen föreslår att motion H20 anses besvarad.**

Begreppet integration berörs i motionerna **H21** och **H22**. I motion menar motionären att ordet "integration" stigmatiserar utsatta grupper och på så sätt motverkar politikens syfte. Motionen H21 föreslår därför att ordet "integration" ersätts med ordet "jämlighet" med utgångspunkt från Europakonventionens definition av mänskliga rättigheter. Motionen H22 föreslår att integrationsdepartementet ska ersättas med en konstitutionsdomstol som ska arbeta för att regeringsformen och de lagar mot diskriminering som redan finns, med dess rättigheter och skyldigheter, efterlevs på ett bättre sätt.

Precis som partistyrelsen resonerade på landsmötet 2007 kan konstateras att ordet integration ofta missbrukas. Som liberalt parti anser Folkpartiet att invandrade personer ska respekteras som enskilda individer och inte som ett kollektiv. Utanförskapet drabbar många personer som har utländsk bakgrund men långt ifrån alla. Den stora majoriteten av de två miljoner svenskar som har invandrat eller flytt hit, eller som är barn till invandrare och flyktingar, är en välfungerande och hårt arbetande del av Sverige och behöver därför ingen särskild politik. Samtidigt finns det många personer som inte har invandrarrotter och lever i utslagning och utanförskap. Folkpartiet liberalerna ska fortsätta att driva en integrationspolitik som betonar individen och motsätter sig en kollektivistisk syn av att individer ses som homogena kollektiv. Partistyrelsen vidhåller dock ståndpunkten att ett avskaffande av ordet inte är meningsfullt. **Partistyrelsen föreslår att motionerna H21 och H22 bör avslås.**

Partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkar:

- att** programmets punkt 12 ges lydelsen: **"Lokala mikrokreditgivningskontor i utanförskapsområdena införs.** Lönearbete är inte enda sättet att försörja sig på. Eget företagande ska vara ett lika naturligt alternativ. Kontoren som ska ligga i utanförskapsområden ska skapas genom avtal med privata kreditgivare för att förmedla de ekonomiska resurserna som behövs för att mobilisera de krafter som inifrån kan bryta utanförskapet. Råntan ska vara marknadsmässig och underkastas en strikt

bedömning av möjligheterna att återbetala det lånade kapitalet."

- att** programmets punkt 13 ges lydelsen: **"Företagscoacher bidrar med kompetens.** Genom att knyta personer med näringslivskunskaper till företagande i utanförskapsområden kan annars svåråtkomliga kunskaper och kontakter i den svenska näringslivsmiljön förmedlas. Företagscoacherna ska knytas till projektet genom en ersättning som är baserad på hur det nystartade företaget klarar sig."
- att** programgruppens förslag punkt 14 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 15 bifalls
- att** motion H4 yrkande 1 avslås
- att** motion H4 yrkande 2 avslås
- att** motion H4 yrkande 7 avslås
- att** motion H4 yrkande 8 avslås
- att** motion H15 avslås
- att** programgruppens förslag punkt 16 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 17 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 18 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 21 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 22 bifalls
- att** programmets punkt 19 ges lydelsen: **"Stärkta kunskaper om migration och integration.** Kunskapen om migranternas kulturella och sociala bakgrund är ett okänt kapitel för många. Likaså kunskapen om migrationens betydelse för Sveriges utveckling och som del av den svenska historien. Inom såväl privat som offentlig sektor är behovet av utbildning och kunskap om migration och integration viktig för att bättre kunna möta den mångfald vi möter i vår dagliga verksamhet. Utbildningar ska kunna skraddarsys för relevanta yrkesgrupper såsom tjänstemän inom socialförvaltning, Arbetsförmedlingen, hälso- och sjukvård, polisen och Migrationsverket."
- att** motion H16 anses besvarad
- att** programgruppens förslag punkt 20 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 23 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 24 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 25 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 26 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 27 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 28 bifalls
- att** programgruppens förslag punkt 29 bifalls
- att** motion H18 yrkande 1 bifalls
- att** programmet tillförs en ny punkt med lydelsen: **"Satsning och samarbete för ökad trygghet.** För att lyfta förörternas och göra dem attraktiva för fler att bo i är det av central betydelse att stärka tryggheten. Riktade satsningar bör särskilt prioritera åtgärder för ökad trygghet på lång sikt. Polis, socialtjänst, fastighetsägare, kommunen och andra aktörer måste samarbeta mycket konkret för att medborgarna ska uppleva att det finns ett samhälle som bryr sig. Kommunen ska kunna kräva av alla fastighetsägare att de tar bort klotter och åtgärdar annan skadegörelse inom rimlig tid, sker det inte ska kommunen kunna utföra arbetet och fakturera fastighetsägaren."

27. **att** motion H19 därmed bifalls
28. **att** motion H4 yrkande 3 anses besvarat
29. **att** motion H17 anses besvarad
30. **att** motion H18 yrkande 2 anses besvarat
31. **att** programgruppens förslag punkt 30 bifalls
32. **att** programgruppens förslag punkt 31 bifalls
33. **att** motion H20 anses besvarad
34. **att** motion H21 avslås
35. **att** motion H22 avslås

Migrationspolitik

Motionerna H23–H26 samt H5 yrkande 1–3 och G33 yrkande 1

I motionen **H23** förespråkar motionären fri invandring som vision och föreslår att delar av partistyrelsens yttrande från landsmötet 2007 förs in i partiprogrammet. I **motion H5 yrkande 1** föreslås att landsmötet tar ställning för fri invandring för alla som kan försörja sig.

I sak står partistyrelsen fast vid sin text från landsmötet 2007. Skrivningar om fri rörlighet, väl motsvarande motionärernas förslag, återfinns dessutom redan i dag i partiprogrammet, bland annat under rubriken ”Frihet och förankringar”: ”Den liberala visionen är att fri rörlighet för individen ska vara en mänsklig fri- och rättighet. Envar ska tillåtas leva och verka där i världen som hon själv vill. En fortsättning på EU-ländernas, och därmed Sveriges, successivt allt friare rörlighet mellan grannländerna är den naturliga vägen att gå för att förverkliga denna vision. För Folkpartiet liberalerna är det dessutom viktigt att Sverige inte låter EU:s minst ambitiösa medlemsländer styra.” Partistyrelsen vill samtidigt betona att alla av landsmötet antagna texter är partiets politik tills något annat antas. **Partistyrelsen föreslår därmed att motion H5 yrkande 1 avslås och H23 anses besvarad.**

Motion H5 yrkande 2 och 3 tar upp möjligheten att söka asyl på ambassader samt ökad europeisk samordning på asylområdet.

Som tidigare påpekats välkomnar partistyrelsen ökad harmonisering av asyl- och migrationspolitiken inom EU. Harmonisering ska bejakas för att på så sätt möjliggöra att fler kan få en fristad i Europa och för att inget land ska kunna smita undan sitt humanitära ansvar. Partistyrelsen sympatiserar med idén att göra möjligheten att söka asyl i Sverige och övriga Europa mer reell. Den riktning mot ett allt mer stängt Europa vi sett de senaste åren måste vändas. Landsmötet 2007 ansåg att så kallad asylvisering, där asyl söks väl i Sverige efter inresa med visum, var ett tänkbart framtida alternativ som närmare bör studeras. Partistyrelsen vidhåller den åsikten. **Partistyrelsen föreslår att motion H5 yrkande 2 avslås och att motion H5 yrkande 3 anses besvarad.**

I motionen **H24** föreslås att partiledningen ska verka emot ett försörjningskrav som försvårar återförening mellan föräldrar och barn.

Partistyrelsen vill betona att en solidarisk och human flyktingpolitik där asylrätten värnas är en hörnsten i Folkpartiets flyktingpolitik. Likaså är barns situationer i migrationsärenden av särskild tyngd. Personer som flytt till Sverige och har asylskäl ska få en fristad utan krav på försörjning.

Partistyrelsen står bakom den regeringsöverenskommelse som uppnåtts mellan allianspartierna om krav på försörjning vid anhöriginvandring. Ett försörjningskrav kan, rätt utformat, stärka arbetslinjen. Det utgör också en anpassning till regelverket i övriga EU-länder. Partistyrelsen delar dock motionärernas åsikt att barnens situation måste beaktas särskilt. I likhet med motionärerna anser alltså partistyrelsen att försörjningskravet inte ska innebära att barnfamiljer splittras. Detta är också den ståndpunkt som beslutats av Folkpartiets riksdagsgrupp. Motionen är således i sak tillgodosedd, varför **motion H24 bör anses besvarad.**

I motionen **H25** föreslås att Folkpartiet liberalerna verkar för att förföljelse på grund av kön, könsidentitet och sexuell läggning erkänns i verkligheten och inte bara i lagen.

Partistyrelsen delar fullt ut motionärens ståndpunkt att skyddsbehov på grund av könsspecifik förföljelse, eller förföljelse på grund av könsidentitet eller sexuell läggning, är viktiga frågor. Kvinnor har egna asylskäl mot bakgrund av de förtryckande patriarkala strukturer som för vissa kvinnor ger anledning till fruktan för liv och hälsa på flera platser i världen. Läget när det gäller förföljelse av hbt-personer är ofta lite svårare att bedöma eftersom länder som till exempel Iran, där homosexualitet är belagt med dödsstraff och där avrättningar av homosexuella verkställs, ofta använder sig av andra anklagelsegrunder i rättegången. Partistyrelsen anser att detta måste vara anledning till inte bara en teoretisk utan också faktisk fristad i Sverige i enlighet med lagstiftarens intentioner och vill framhålla att flera av Folkpartiets riksdagsledamöter förtjänstfullt lyft upp problemen genom frågor och interpellationer i riksdagen. **Partistyrelsen föreslår att motion H25 anses besvarad.**

I motion **H26** och i motion **G33 yrkande 1** föreslås att asylsökandes och kvotflyktingars rättsliga behandling likställs. Partistyrelsen anser att det är viktigt att människor med liknande legal status för att uppehålla sig i Sverige också har att möta samma konsekvenser vid överträdande av lagen. Partistyrelsen vill samtidigt hävda att asylsökande och kvotflyktingar inte har en jämförbar status vad gäller rätten att vara i Sverige. Sverige tar emot kvotflyktingar genom ett avtal med FN. Genom avtalet gör UNHCR bedömningen av asylskälen, och därför har kvotflyktingar till skillnad från asylsökande uppehållstillstånd i Sverige redan vid ankomsten. Den asylsökande saknar detta. Av den anledningen anser partistyrelsen inte det finns skäl att likställa grupperna i rättslig mening. **Partistyrelsen föreslår att motion H26 och G33 yrkande 1 avslås.**

Partistyrelsens yrkanden

Partistyrelsen yrkar:

1. **att** motion H5 yrkande 1 avslås
2. **att** motion H23 anses besvarad
3. **att** motion H5 yrkande 2 avslås
4. **att** motion H5 yrkande 3 anses besvarad
5. **att** motion H24 anses besvarad
6. **att** motion H25 anses besvarad
7. **att** motion H26 avslås
8. **att** motion G33 yrkande 1 avslås